

FEESTGIDS

SCHAAKVERENIGING

ARX

1937

1997

60 JAAR

Colofon.

Erelid: Charles Hinssen

Erelid: Frans Rayer

Bestuur:

Voorzitter: Jacques Beeker

Secretaris: Marius Broeren

Penningmeester: Peter Schoeber

Wedstrijdleader: Herman Peters

Jeugdleader: Keith Woodford

Algemene zaken: Robert Knelissen

Jubileumcommissie:

Jacques Beeker

André Carlier

Robert Knelissen

Peter Schoeber

Paul Valckx

Samenstelling Feestgids.

Redactie:

Paul Valckx (Hoofd)

Robert Knelissen

Peter Schoeber

Met medewerking van:

Jacques Beeker

André Carlier

Kees Gieteling

Charles Hinssen

Peter Kallen

Nico Koole

Ger van de Pas

Herman Peters

Keith Woodford

Bronnen:

Kombinationen - Lernen und lehren, Tibor Paul

Schaken - Word wegwijs in de populairste denksport ter wereld, Gareth Williams

Theorie und Praxis des Zweispringerspiels, Estrin

Traxler Gegenangriff, Estrin

Foto's:

Archief Arx

ARX zestig jaar.

Schaakvereniging ARX bestaat zestig jaar. De deadlines voor deze jubileumgids zijn verstreken, terwijl ik nog een voorwoord wil schrijven. Het is typerend voor de werkwijze van de jubileumcommissie (ik noem even de namen: Paul Valckx, Robert Knelissen, André Carlier, Peter Schoeber en ondergetekende; zonder andere medewerkers tekort te willen doen). Een jaar geleden werd er eigenlijk voor het eerst gedacht over het zestig jarig jubileum, ideeën werden geopperd en er werd zelfs een keer vergaderd. Toch zat er voor de vakanties van 1997 nog weinig garen op de klos, zodat tijdnoed (een bekend verschijnsel in deze sport) ervoor zorgde dat er in korte tijd nog veel moest gebeuren en dat er enige activiteiten verderop in het seizoen geplaatst moesten worden.

Ondanks dat tijdnoed ook buiten het schaken een bekend gegeven is geworden, blijft schaakvereniging ARX een bastion (ik zou bijna zeggen een burcht, toren, vesting), waarin nog wekelijks geschaakt wordt, met een behoorlijk aantal leden. Een aantal waar andere omringende verenigingen jaloers op kunnen zijn, want ARX behoort nog steeds tot de grotere verenigingen in Limburg. Met 54 leden mag ARX zich best laten zien, een aantal dat - gezien vanaf de heroprichting in 1977 - weliswaar wel eens groter is geweest (rond de 70) maar ook duidelijk kleiner in een tijd waarin de jeugdafdeling stil lag.

Genoeg leden dus (kan altijd meer natuurlijk), maar hoe gaat het overigens met ARX? Financieel hebben we het niet breed, wat deels veroorzaakt wordt door de wurggreep van de schaakbond, die consequent bondsbijdragen blijft verhogen en is gaan praten over "zwarte leden", die toch eigenlijk niet alleen lid van een vereniging maar ook lid van de bond zouden moeten worden. De eigen contributies voor de leden zijn - dus - verhoogd (stonden ook al jaren stil), maar wellicht dat ook ARX op termijn niet ontkomt aan donateursacties of iets dergelijks, iets waar we ons altijd verre van gehouden hebben.

Qua spelpeil is er denk ik de laatste 10 jaar niet echt veel veranderd. De beide bondsteams opereren in de 1e resp. 2e klasse van de Limburgse schaakbond. Meer zit er eigenlijk niet in en we moeten oppassen dat het niet minder wordt. Vooral het komende seizoen zal moeilijk worden door het vertrek uit de bondscompetitie van een aantal gerenommeerde spelers zoals Charles Hinssen, Jan van Megen en Kees Gieteling.

Doorstroming vanuit de jeugdafdeling is een andere mogelijkheid en op dat punt zien we enkele jeugdspelers acteren in de seniorencompetitie. Wellicht breken ze definitief door en blijven ze schaken, want dat laatste is (niet alleen bij de schaakvereniging) het moeilijke punt. Naarmate de jeugd ouder wordt krijgen ze andere interesses (ik hoef u niet te vertellen welke dat zijn) en gaat de kennis van pakweg de Cambridge Springs variant er onder lijden. Jammer.

De jeugdafdeling floreert echter, onder de bezielende leiding van Keith Woodford. Het is dan ook buitengewoon jammer dat hij na dit seizoen de pijp aan Maarten geeft, maar dat zat er aan te komen (hij heeft er ruim meer dan 10 jaar opzitten) en de club dient voor opvolgers te zorgen, anders komen we in dezelfde situatie als enkele jaren geleden, waarin na het afscheid van Keith (u begrijpt, hij was al eerder jeugdleader maar is na zijn eerste afscheid weer teruggekomen) de jeugdafdeling ophield te bestaan.

Maar niet te somber, het is nog lekker druk op clubavonden op woensdag (jeugd) en donderdag (senioren) en de sfeer zit er op donderdag na afloop van de partijen nog goed in. Laten we dat zo houden!

Uiteraard is het 60-jarig jubileum iets om bij stil te staan. En ondanks de tijdnood van de jubileumcommissie staan er diverse activiteiten op stapel. We zijn reeds gestart met een schaaktoto op donderdagavond (afgelopen donderdag was ik zelf de winnaar, als pleister op de wonde van een benauwde remise tegen Kees Gieteling). Dit geeft een extra ambiance op zo'n avond, waarbij de partijen voor de toto met meer dan normale interesse gevolgd worden en daar waar mogelijk beïnvloed worden. Revenuen voor prijswinnaars en de vereniging zijn bijkomende gevolgen.

Op 9 oktober luiden we het jubileum feitelijk in met wedstrijden tussen ARX I en ARX II respectievelijk een wedstrijd van de overige seniorleden tegen de jeugd. Daarna, op 11 oktober is er de feestavond voor leden, oud-leden en alle Arcenaren die de vereniging een warm hart toedragen of anderszins geïnteresseerd zijn in een feest. Op 12 oktober kunnen we de vermoeienissen van de voorgaande avond verwerken in een "speurwandeltocht" voor leden en gezin.

Voorts zal er op initiatief van oud-lid Coen Beeker nog een gelegenheid zijn voor "veteranenschaak" op 11 oktober 's middags, voor leden en oud-leden vanaf 55 jaar.

Verderop in dit jubileumjaar willen we nog een schaaksimultaan organiseren en afsluiten in 1998 met een weekeinde waarin het traditionele tuinfeest en een boottocht (met schaken aan boord) opgenomen zullen worden.

Ik wens u veel plezier met het lezen van deze jubileumgids, waarvoor ik (ook weer zonder anderen tekort te willen doen) Paul Valckx zou willen bedanken. Hij is ook redacteur van ons reguliere clubblad (met fraaie titels als "Hinzu, dae kin toch neet schaakku" en "Von Megen, von wegen") en hij was dus ook de aangewezen man om de totstandkoming van dit blad te leiden. Her en der zult U schaakproblemen aantreffen, naar wij dachten een goede manier om lege ruimten te vullen. Uiteraard ook een woord van dank aan de sponsors, zonder welke menige jubileumactiviteit niet mogelijk zou zijn.

Veel plezier tijdens dit jubileumseizoen en tijdens de vele seizoenen die nog mogen volgen.

Jacques Beeker
Voorzitter ARX
Voorzitter Jubileumcommissie

Activiteitenagenda.

Donderdag 9 oktober 1997.

Op deze, reguliere, clubavond openen wij onze jubileumfestiviteiten. Deze avond is er de wedstrijd **Arx I - Arx II**, waarbij Arx I een grote tijdshandicap heeft: slechts 20 minuten bedenktijd tegenover 2 uur. Tevens vindt er een wedstrijd tussen "**Overige leden**" en de **jeugd** plaats.

Zaterdag 11 oktober 1997.

Vanaf 14.00 uur kunnen leden en oud-leden van 55 jaar en ouder bij Café Rayer de degens kruisen, tijdens het **Veteranenschaak**, hetgeen verzorgd wordt door oud-lid Coen Beeker.

Het hoogtepunt van deze dag moet echter de **Feestavond** worden. Leden, oud-leden, sponsors en alle Arcenaren zijn vanaf 20.00 uur welkom, om met ons het 60-jarig bestaan te vieren. Deze avond, die zal plaatsvinden in Zaal Alt Arce, wordt muzikaal opgeluisterd door dixielandband Clabadrutschac.

Zondag 12 oktober 1997.

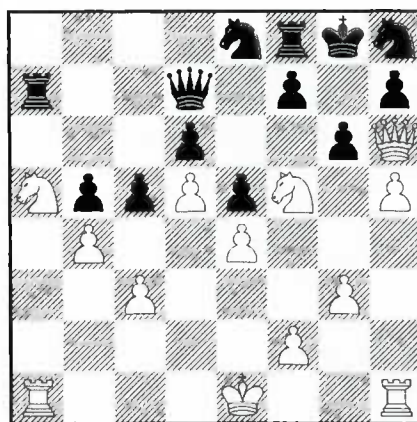
Alle leden en hun gezin zijn uitgenodigd om deel te nemen aan een **Speurwandeltocht**. We komen om 13.00 uur bij elkaar in Café Rayer. Na afloop keren wij hier terug voor de prijsuitreiking en een eenvoudige maaltijd.

Overige activiteiten:

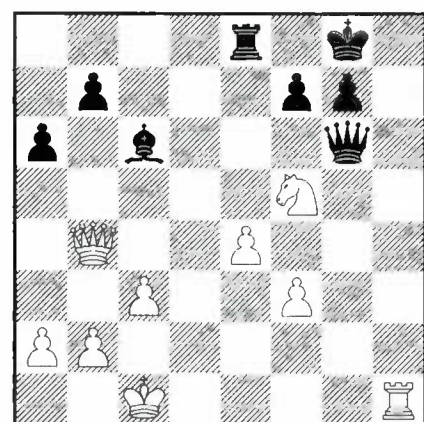
- **Schaaktoto** gedurende het gehele seizoen.
- Voorjaar 1998: **Simultaan** door een internationaal bekende grootmeester.
- Zomer 1998: **Boottocht** en **Tuinfeest** ter afsluiting van het jubileumjaar.

Schaakproblemen.

Hieronder treft u de eerste twee van een achttal schaakproblemen aan. De overige 6 staan her en der verspreid. De oplossingen staan op pagina 47. Succes.

1. Wit geeft mat in 2

2. Wit geeft mat in 2

Een overzicht van de rijke historie van Arx.

Reeds eerder was er in Arcen enkele malen een schaakvereniging actief. Echter door gebrek aan belangstelling is deze ook evenzo vele malen weer ter ziele gegaan. Op 8 oktober 1937 was er het initiatief van de toenmalige gemeentesecretaris L. de Lang-Evertsen, dat een achttal schakers naar Hotel Peters trok om wederom tot oprichting van een schaakvereniging te komen. De heren slaagden hierin en er was een schaakclub geboren, die deze keer dus wel een lang leven beschoren was.

Op 8 oktober 1937 waren de oprichters:

L. de Lang-Evertsen	Voorzitter
W. Peters	Secretaris
M. Munten	
A. Peters	
F. Rayer	
N. v.d. Kroonenberg	
W. Heykens	
H. Reivers	

Van deze acht heren is Frans Rayer als enigste nog steeds (onafgebroken) lid van Arx en viert dus, met de club, zijn 60-jarig jubileum!

Als naam werd gekozen Arx. Waarom Arx? Het woord "Arx" komt uit de Griekse taal en betekent zoveel als vesting, toren, kasteel. Het is bovendien zeer waarschijnlijk dat ook Arcen (de plaats waar zich een kasteel bevindt) hiervan is afgeleid. Daar er in het schaakspel ook een kasteel (toren) voorkomt is de keuze een logische en goede geweest.

Dat er in Arcen graag geschaakt werd blijkt wel uit de grote stroom nieuwe leden, die Arx mocht begroeten. Nog het eerste verenigingsjaar 14 nieuwe leden! Tot aan het 25-jarig jubileum in 1962 werden nog 56 andere leden ingeschreven. Dit Zilveren jubileum werd gevierd met 25 leden. In oktober 1987, 50 jaar Arx, bestond de club uit 38 schakers. Momenteel heeft Arx 54 leden, waaronder 18 jeugdleden.

De eerste wedstrijd, die de kersverse vereniging Arx speelde, was tegen schaakvereniging "Gennep", 30 december 1937 in Hotel van Bergen te Gennep. Met veel ontzag werd er tegen de veel oudere bedaarde mannen uit Gennep opgekeken. Maar wat werd het een grandioze overwinning voor Arx!

Het vervoer werd verzorgd door de Maasbuurtspoorweg en wel volgens onderstaand schrijven, d.d. 23 december 1937:

"Wij bieden U aan het vervoer van 15 personen van Arcen naar Gennep v.v. op Donderdag 30 December a.s. heen met trein 27 (vertrek Arcen 18.30 uur) en terug per extra bus, voor den totaalprijs van fl. 10,--."

De revanche, 2 februari 1938, werd wederom een overwinning voor Arx.

In november en december 1938 speelde Arx een onderlinge competitie met de clubs Blerick, Tegelen, Pope Venlo en Ivoren Toren Venlo. Arx wist deze competitie te winnen en mocht een wisselplaqueette in ontvangst nemen. Deze mooie prestatie inspireerde ons toenmalige lid Nico van den Kroonenberg tot het op muziek zetten van de volgende ontboezeming:

"In december acht en dertig
Toog de schaakclub Arx op reis
Ging naar Venlo en naar Blerick
En won daar den wisselprijs
Tegelen, Pope en consorten
Waren wel een sterk' partij
Maar om een goede club te kloppen
Moet er toch een betere zijn

Refrein:

Lang leve Arse
Een Nederlandsche schaakclub
Verslaan zal ons niemand meer
Al zijn wij thuis, al zijn wij aan de Noordpool
Wij komen met een overwinning weer"

Een clublied was geboren. Helaas hebben we de noten niet meer kunnen achterhalen.

In januari en februari 1939 speelde Arx andermaal een competitie met deze clubs, zegvierde opnieuw en veroverde daarmee definitief de wisseltrofee.

Ook toen al: Arx aan de bar.

Gesterkt door deze resultaten werd Arx (op veler verzoek) op 1 november 1939 lid van de Limburgse schaakbond. In de schaakseizoenen 1940-41 en 1941-42 werd Arx kampioen van Noord-Limburg! De strijd om het Limburgs Kampioenschap ging helaas tweemaal verloren, beide malen was Heerlen te sterk.

Arx heeft in de eerste jaren van zijn bestaan veel gedaan voor de ontwikkeling en propagandering van de schaaksport in Noord-Limburg. Steeds hebben onze leden belangeloos klaargestaan om, buiten de bond om, wedstrijden te spelen met nieuwe en opkomende schaakverenigingen o.a.. Siebengewald, Venray, Koningslust, Gymnasium Venlo, Horst, Velden en Vierlingsbeek.

Bovendien heeft onze toenmalige eerste bordspeler G. van Megen zich bereid getoond om links en rechts simultaanseances te geven. In deze periode namen ook vele Arx-leden deel aan toernooien in de regio. Zeer vernoemenswaard is het resultaat behaald op een toernooi te Tegelen, 1939. Met 6 schakers werden 5 eerste en een tweede plaats behaald; het maximum gezien, dat twee Arx-mannen in dezelfde groep waren ingedeeld.

Tijdens de oorlogsjaren werd er geen competitie meer gespeeld in verband met reismoeilijkheden en beperking opgelegd door onze bezetter. Tijdens deze oorlogsperiode, en wel in 1945, zijn helaas vele archiefstukken door oorlogsgeweld en de veel te ijverige opruimingsdienst verloren gegaan.

In 1945 werd het schaken weer opgepakt met twee tientallen (23 leden). Waar het eerste team behoorlijke resultaten boekte, had het tweede tiental slechts povere resultaten.

In deze na-oorlogse jaren was Arx niet alleen actief op schaakgebied. Vooral door de leden N.v.d.Kroonenberg, W.Heijkens, H.Stappers, H.Munten, J.v.Well en H.Wennekers werd er veel gedaan aan toneel, cabaret en revue. De successen waren in een tijd van wederopbouw uitstekend te noemen. Deze groep stond aan de basis van de latere Toneel- en Zangvereniging, waarvan nu nog de Gemengde Zangvereniging resulteert.

Muziekmakende Arx-mensen.

Deze tijd was ook de tijd van de politionele akties in het destijds Nederlands-Indië. Via het blad "Arcen-Batavia Contact" werd contact onderhouden met de Arcense jongens aldaar. In dit blad werd gewag gemaakt van de prestaties van Arx en ook van andere activiteiten, die de vereniging er op na hield.

In de vroege vijftiger jaren werd Arcen lichtelijk schaakmoe en was er nog slecht één tiental. In 1955 degradeerde dit tiental naar de tweede klasse. Een jaar later verging het Arx nog slechter en eindigde onderaan in de tweede klasse (mede door het vaak niet op komen dagen). Alle animo was verdwenen, de stemming was slecht en er begon over ontbinding gesproken te worden. De noodklok werd geluid, waarna er gelukkig een frisse wind kwam opzetten, kortom een ommekeer ten goede van het ontredderde Arx.

Nadat nieuwe leden zich hadden aangemeld volgde direct het ongeslagen kampioenschap in de tweede klasse (1956-57). Promotie duurde echter een jaar langer als gevolg van een meningsverschil met de wedstrijdleider. In 1960 begon men ook weer met Arx II en wel in de tweede klasse Noord.

In september 1961 verscheen het eerste clubblad van "A.R.X." Het openingswoord door Coen Beeker (redactie): "Een eigen clubblad. De gedachte, een eigen clubblad te bezitten, is reeds vaak geuit; thans willen wij deze ten uitvoer brengen om aldus een steentje bij te dragen aan de bestaanszin van onze kleine schaakgemeenschap." Verder beschrijft hij o.a. de competitie 1960-1961, het schaakmateriaal, de mogelijkheid tot het inzien van de schaakbibliotheek, de onderlinge competitie en een toernooi te Gennep.

Schaken tijdens het 25-jarig jubileum.
Herkenbaar o.a. Coen Beeker en Ernst Rutten.

Hierna volgde het Zilveren jubileum, uiteraard een hoogtepunt. In het feestprogramma valt zelfs te zien, dat er op zaterdag 13 oktober 1962, 9.30 uur, een Heilige Mis tot intentie van de schaakvereniging Arx gegeven is.

In de jaren die volgden had Arx het echter niet gemakkelijk. De organisatie van het jaarlijkse LiSB bondstoernooi in 1963, als beloning voor het 25 jaar oud zijn, bleek achteraf een fikse financiële aderlating. In 1965 trok Arx II zich weer terug uit de competitie. Het ging bergafwaarts met Arx. Oorzaken te over: het vertrek van spelers naar elders, weinig animo bij de anderen met als gevolg minimale opkomst op de clubavonden.

In arren moede werd toen besloten Arx Arx te laten en tijdelijk als een schaakclub in ruste te laten voortbestaan, met slechts nu en dan gelegenheidsschaak.

In 1969 was het dhr. Adrianus Verhoeff die probeerde om de vereniging nieuw leven in te blazen. Wegens gebrek aan enthousiasme werd dit geen succes; een competitie van 4 groepen van 4 personen. Het was misère, het bleef misère, maar er werd geschaakt. Helaas slechts één jaar.

Een achttal jaren werd er daarna niet meer geschaakt. In september 1977 kwam andermaal een keerpunt. Onder voorzitterschap van Charles Hinssen kwam de vereniging weer tot leven. Op 6 oktober 1977 werd de schaakvereniging uit een diepe winterslaap gehaald. Enkele nieuwelingen vonden het nodig onder een nieuwe naam verder te gaan. Peter van het Hof kwam met de verrassende vondst "De Koperen Knol". Vooral dankzij de leden van het eerste uur (o.a. mede-oprichter en ere-voorzitter Wiel Peters) eindigde de stemming met 9 stemmen voor "Arx", waar "De Koperen Knol" 8 stemmen haalde.

In 1978-1979 kwam Arx weer uit in de LiSB-competitie: met twee tientallen in de Tweede klasse C. Al een jaar later kon Arx 1 een ongeslagen kampioenschap vieren. Er was dit seizoen zelfs een Arx 3. Het ledental steeg naar de ongekende hoogte van 75, mede dankzij een florerende jeugdafdeling. De eerste klasse bleek te hoog voor Arx 1 en men moest een stapje terug doen.

Een nieuw kampioenschap volgde echter en daarna heeft het standaardteam nooit meer lager gespeeld. In 1987 vierde Arx zijn Gouden jubileum. Met 38 senioren werd dit een zeer geslaagd festijn, met o.a. een erg fraaie jubileumgids.

chinees
specialiteiten
restaurant

Golden City

*Dagelijks
geopend:
van 11.30
tot 22.00 uur*

*Golden City
Koestraat 12
5944 BJ Arcen
Telefoon:
077 473 1511*

Café - Pension RAYER

*Ook voor
Bruiloften
en
(Schaak-)Partijen*

*Kerkstraat 30a
5944 AM Arcen
Tel. 077-4733166*

Slagerij

Ger Joosten

Raadhuisplein 3

Arcen

Telefoon 077-4731232

*Specialist in
barbecue- en gourmetvlees*

ARX, GEFELICITEERD MET JULIE 60 JARIG JUBILEUM

cafetaria
CENTRUM

tegenover de kerk met terras

*Hans en Miriam Lenssen
Kerkstraat 25 Arcen
tel. 077-4732649*

Na 3 maal op een haartje na het kampioenschap te hebben gemist wist Arx I in 1988-89 het kampioenschap op te eisen! Het tweede achttal maakte het feest helemaal compleet door hetzelfde te doen in de Derde klasse C! Het Dagblad voor Noord-Limburg weidde er onderstaand stuk aan.

Twee teams Arcense schaakclub pakken titel

Dubbel feest bij Arx

ARCEN - De Arcense schaakvereniging Arx heeft de schaakcompetitie bijzonder succesvol afgesloten. Zowel het eerste team van Arx als het tweede legde beslag op het kampioenschap.

Arx 1 was in de eerste klasse B verwickeld in een buitengewoon spannende race met Venlo 3 en Fortuna. Deze drie ploegen begonnen met elk acht matchpunten aan de laatste wedstrijdronde. Venlo 3 werd kansloos door

een 3-5 nederlaag tegen Leudal, terwijl Fortuna met 5-3 zegevierde over DWD, waardoor laatstgenoemde club gedoemd is te degraderen.

Daarop was het wachten op de uitslag van het treffen tussen Arx en Blerick. Het Arcense team, in de winning mood, liet zich niet verrassen door de Blerickenaars en trok met 6½-1½ de winst en daarmee ook het kampioenschap naar zich toe. Volgend seizoen komt Arx uit in de overgangsklasse, de hoogste afdeling van de Limburgse Schaakbond.

Het tweede team van Arx maakte vervolgens het feest van de Arcense schaakvereniging compleet door de titel te veroveren in de derde klasse C.

Topscoorer voor het eerste team van Arx was teamleider Nico Koole met 5 uit 6. Voor Arx 2 scoorde 1e bordspeler Harrie Cornelissen de meeste punten. Hij haalde zes uit zes, een formidabele reeks van 100 procent. Beide kampioensteams houden vrijdag 21 april in café Harmonie Maastraat 2 receptie.

Het verschil tussen Promotieklasse en Eerste klasse bleek helaas te groot en Arx eindigde als laatste en zag zich genoodzaakt het weer een trapje lager te proberen. Na twee seizoenen goed meege-draaid te hebben volgde in 1993 een nieuw kampioenschap, helaas ook weer direct gevolgd door degradatie. Momenteel speelt Arx I in de Eerste klasse b, Arx II in de Tweede klasse C.

Buiten de leden, welke maandelijks Bondswedstrijden spelen in een van de twee Bondsteams heeft Arx ook nog vele andere leden, die trouw onze wekelijkse clubavond bezoeken. Voor velen onder ons is dit een hoogtepunt in de, vaak zo drukke, week. De Arx-donderdagavond biedt allen de kans, in een heel gemoedelijke sfeer, de dagelijkse sleur van zich af te gooien, om er daarna weer een week tegenaan te kunnen.

Dat Arx met een goede blik de toekomst tegemoet kan zien, blijkt wel uit het feit, dat we momenteel 18 jeugdleden hebben. Met de jeugdafdeling van Arx is het net zo gegaan als met de vereniging zelf. Van diepe dalen naar grote hoogten. Het is vooral aan Keith Woodford te danken, dat Arx nog altijd een goede jeugdafdeling heeft. De jeugd speelt op woensdagavond, onder toezicht van een wisselend leidersteam.

Buiten het schaken, presenteert Arx zich nog op een andere wijze aan het dorp Arcen. Zo is er jaarlijks een rikconcoers, dat door Arx georganiseerd wordt. Dit kaartgebeuren trekt al lange tijd vele Arcense kaartfanaten naar een lokaal horecalokaal.

Een andere activiteit waar Arx zich graag laat is het jaarlijkse Kersttoernooi in Tegelen, waar Arx al vanaf het begin met twee teams zijn neus heeft laten zien. Uitkijken doen we ook ieder jaar weer naar de instructiedag. Rond Kerst leert Jacques Beeker ons ieder jaar weer enkele geheimen van het schaakspel. Ieder seizoen wordt afgesloten met een tuinfeest bij een van de leden thuis.

Tuinfeest 1984. In de tuin van Jef Swinkels spelen Jacques Beeker en Nico Koole de bekerfinale.

U ziet dat Arx erg actief is en het is aan de leden ervoor te zorgen, dat dit zo blijft. Laten we er met zijn allen een schitterend jubileumjaar van maken, en ik zou zeggen: "Op naar de 75!"

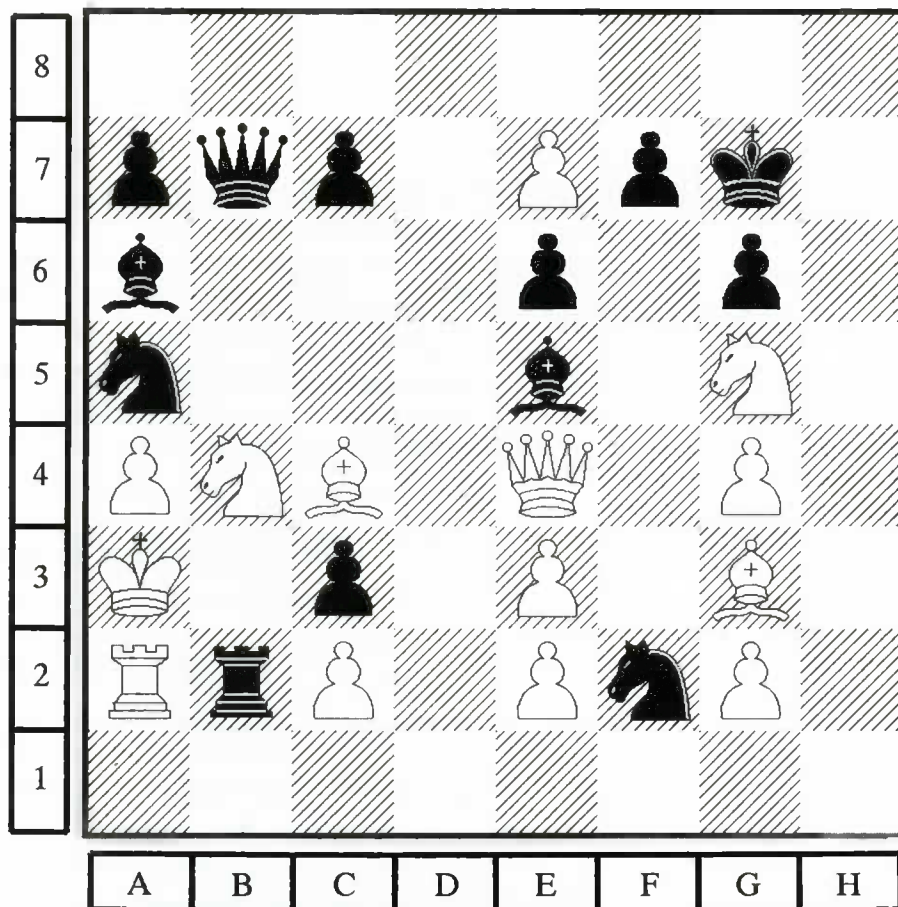
Paul Valckx.

Jubileumprobleem.

Zoals u weet kent iedere vereniging problemen, zo ook ARX. Niet dat we daar niet uitkomen, neen. Maar wel zo verstandig om u ervan op de hoogte te brengen. Ons grootste probleem wat we momenteel hebben is onderstaand diagram. Als u goed naar de stelling kijkt, dan kunt u zien dat ons "feestelijk" getal 60 is geformeerd door de witte en zwarte schaakstukken.

De vraag is nu: Hoe geeft wit mat in 6 zetten ?

Oftewel: Als zwart op z'n best speelt, hoe wordt de zwarte koning dan door wit in maximaal 6 zetten mat gezet ? Wanneer u zichzelf dit probleem niet een-twee-drie ziet oplossen, hanteer dan onderstaande hints zodat u het wel kunt oplossen.

Hints:

1. Wordt lid van SV. Arx! Wit geeft mat in 6 zetten.
2. Blijf lid van SV. Arx!
3. Bekijk eerst de "kracht" van elk stuk op het bord.
4. Geef met wit op elke zet, hoe dan ook, schaak. Anders kan zwart makkelijk schaakjes geven en zal wit meer dan 6 zetten nodig hebben.
5. "Hak" er 's een keer op los (lees: dame-offer).
6. Bovengenoemd offer wordt ook wel een "schijnoffer" genoemd, omdat wit's pion op e7 kan promoveren tot Dame en wel met schaak!
7. Geef nog wat schaakjes en zet zwart vervolgens mat.
8. Controleer de stelling en begin opnieuw bij hintnr. 1.

Robert Knelissen.

H. Peeters Detail b.v.

Lingsforterweg 145 5944 BD Arcen
Tel. 04703-1449 Fax 04703-2985

**Iedere dag
VERS
gebakken vis**

**Groot
assortiment
KAAS
Altijd vers
van het mes.**

Aardappelen - groente - fruit - bloemen
en planten.
Alle soorten sigaretten - sigaren - koffie
en diverse levensmiddelen.

Filiaal: Lingsforterweg 77 5944 BC Arcen Tel. 077-4732377 Fax 077-4732899

H. Peeters Autobemiddeling b.v.

Napoleonsbaan 73 6086 AC Neer
Tel. 0475-595050 Fax 0475-594747

Verkoop van:

*nieuwe en gebruikte auto's, jeeps en
transportbusjes*

H. Peeters Service b.v.

Lingsforterweg 77 5944 BC ARCEN
Tel. 077-4732377
Fax 077-4732899

Verhuur exclusief vervoer:

*Trouwauto's
Klassieke auto's
Gelegenheidsvervoer*

Verhuur:

*Personenauto's
Busjes
Vrachtauto's*

Tankstation

*Benzine - Diesel - LPG - Petroleum
Olie verversen
Afvulstation voor gasflessen
Auto - wasinstallatie*

Het ontstaan van het schaakspel.

Arx 60 jaar. Voor ons als leden en oud-leden een hele lange tijd. Maar in de geschiedenis van het schaakspel slechts een fractie.

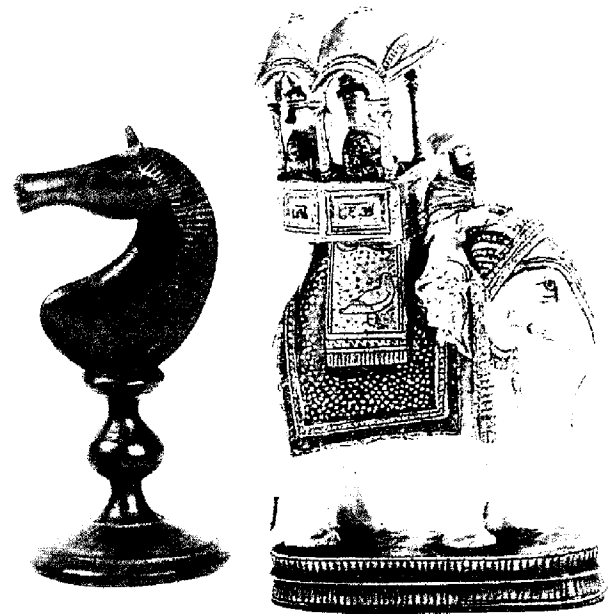
Van de tijd waarin het schaken moet zijn ontstaan, bestaan geen geschreven documenten. Toen Alexander de Grote rond 327 v.Chr. India binnenviel en bij Hydaspes werd geconfronteerd met het leger van koning Porus, dat uit 50.000 voetsoldaten, 3000 cavaleristen, 1000 strijdwagens en 130 strijdolifanten bestond, keek hij in zekere zin naar het prototype van het schaakspel.

De oude Sanskritische naam voor het oerschaak, 'tsjaturanga' (= vierledig), is ontleend aan de vier divisies van het Indiase leger: strijdwagens (toren), olifanten (loper), cavalerie (paard) en infanterie (pionnen).

Latere ontwikkelingen.

Ergens tussen Alexanders veroveringen en de 6e eeuw n.Chr. werden de vier divisies van het schaakspel uitgebreid met een 'sjah', die als een god werd vereerd en tot elke prijs diende te worden beschermd, en een 'firzan', de raadsman van de sjah. Na hun inval in Perzië namen de Arabieren het spel mee naar Bagdad. Daar stond in de 9e eeuw as-Suli bekend als de grote schaakmeester.

De kruisvaarders leerden het spel kennen door hun contacten met de legers van de islam in het Heilige Land, en namen het mee terug naar Noord-Europa, terwijl Spanje en Italië ermee in aanraking kwamen via de veroveringstochten van de Moren. In de 12e eeuw was het schaken reeds een wijdverbreid tijdverdrijf in het feodale Europa.

Twee divisies: Cavalerie en Olifanten.

In de Middeleeuwen bloeide het als nooit tevoren. De regels varieerden ietwat per land, maar de essentie van het spel was overal gelijk. Wel werden pogingen ondernomen de spanning te verhogen, want de stukken waren nog niet erg mobiel, zodat de ontwikkeling van de twee legers vrij traag verliep.

Eind 15e eeuw werden de regels ingrijpend aangepast. Spaanse schakers experimenteerden met de zetten en schonken de dame en lopers een veel grotere bewegingsvrijheid, terwijl de pion het recht kreeg om bij de eerste zet ook twee velden naar voren te gaan. Door die veranderingen werd het spel sneller, tactischer en dus spannender. Het 'Nieuwe Schaak' was zo'n succes dat het zich razendsnel door Europa verspreidde en de oude regels binnen de kortste keren had verdrongen. De laatste 500 jaar is er aan de spelregels weinig meer gesleuteld.

**Genieten op ons terras aan de Maas
van diverse ijspecialiteiten, heerlijke
verse koffie en altijd vers gebak**

Genießen Sie auf unseren Maasterrasse
bei herlichem Wetter. Wir bieten Frische Eisspezialitäten,
Kaffee, Torten und Gebäck sowie kühle Getränke.

**Een keur van ijssoorten staan klaar
in onze vitrine om uw keuze
te vergemakkelijken**

Dagelijks geopend
van 10,00 tot 22,00 uur

Täglich geöffnet
von 10.00 bis 22.00 Uhr

ijs & koffiesalon
hampierke
Arcen

Bert & Carin Huibers
Raadhuisplein 11
5944 AH Arcen
Telefoon: 077 4733000

In 't van Arcen

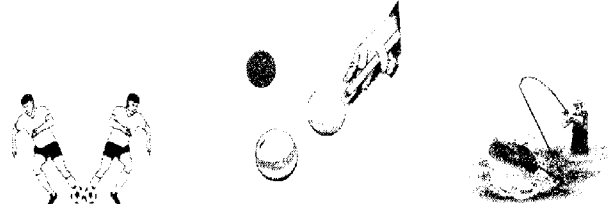
PEETERS ARCEN

*Schaken is
denken.....*

*voor iets beters
natuurlijk
tuincentrum Peeters!*

van maart t/m december ook zondag's open

Lingsforterweg 84

Biljart en Bier
Café Inaborg

**Gezellig Arcens café met 2 biljarts
kleine keuken**

**Wij heten U van harte welkom
om naast het biljarten van onze
plaatselijke bieren te genieten**

**Op verzoek organiseren wij
voor groepen bierproeverijen**

Tot ziens bij Carla en Ruud

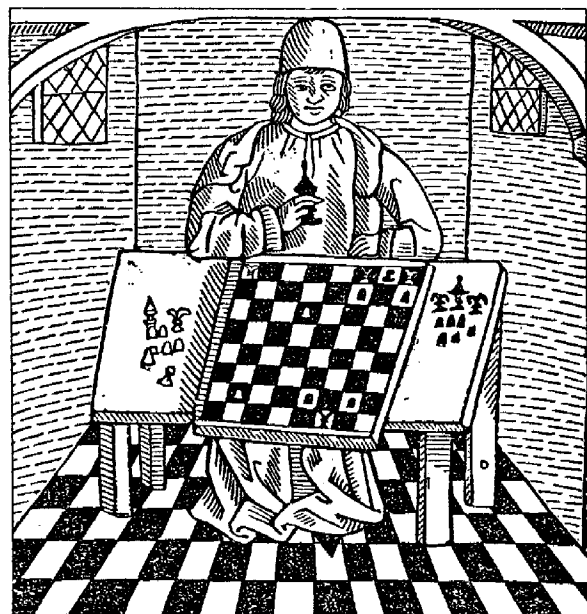
Lingsforterweg 11
5944 BB Arcen
Tel. 077 - 4731331

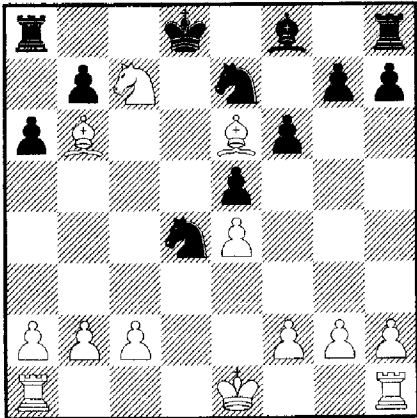
Een leerzaam spel.

Een van de eerste gedrukte boeken in Engeland was *Game and Play of the Chesse* van William Caxton in 1474. Hoewel de titel anders doet vermoeden, gaat het boek slechts zijdelings over het beoefenen van schaak. Het is een vertaling uit het Frans van een zedenpreek van Jacobus de Cessolis, een dominicaner monnik die rond 1300 het schaken had voorgesteld als symbool van deugdzaamheid en sociale stabiliteit. Volgens hem was het spel bedacht door de wijsgeer Xerxes om de tiran Evilmerodach, koning van Babylon, te wijzen op zijn dwalingen. De legende wordt door Caxton als volgt verteld:

“Ooit leefde te Babylon een koning genaamd Evilmerodach, een lichtzinnig en onrechtvaardig man, die zo hardvochtig was dat hij zijn eigen vader in driehonderd stukken liet hakken en aan de gieren voerde. Ten tijde van deze koning Evilmerodach werd nu het schaakspel uitgevonden. De bedenker was een wijsgeer genaamd Xerxes, die immer rechtvaardig en barmhartig was. Die wijsgeer was gevierd bij de Grieken en bij de Atheners die deugdzaame geestelijken en wijsgeren waren. Deze wijsgeer was zo billijk en oprecht dat hij liever stierf dan te moeten liegen om bij de koning in het gevlij te komen. Hij zag dat niemand de koning durfde te berispen om diens verdorven en zondige leven. Want hij was zo hardvochtig dat hij allen liet doden die hem niet welgevallig waren. Het spel werd bedacht om drie redenen. De eerste was om de koning te vermanen en terecht te wijzen. Want toen koning Evilmerodach dit spel zag en de baronnen, ridders en edelen van zijn hof zag spelen tegen de wijsgeer, verwonderde hij zich ten zeerste over de schoonheid en nieuwigheid van dit spel en wenste hij zelf tegen de wijsgeer te spelen. Toen begon de wijsgeer hem te onderichten en toonde hem hoe hij zijn leven moest beteren om deugdzaam te worden. De tweede reden was om hem en de mensen te beschermen tegen de ledigheid, opdat ze in voorspoed zouden leven. De derde reden is dat iedereen kennis en geleerdheid wil vergaren.”

Illustraties uit *Game and Play of the Chesse* van William Caxton. De wrede koning Evilmerodach kijkt toe terwijl zijn vader in 300 stukken wordt gehakt en aan de gieren wordt gevoerd. De wijsgeer Xerxes (rechts) bedenkt dan het schaakspel om de tiran te wijzen op zijn dwalingen.

3. Wit geeft mat in 2

WONINGINRICHTING ROLLUIKEN

1972 „ELPE” 1997

INTERIEUR BOETIEK

Kerkstraat 7, Arcen

Tel. 077-4731773

Wij hebben het hele jaar door
Jubileumaanbiedingen in:
Tapijt - Vinyl - Gordijnen -
Vitrages - Badtextiel

BIJ ZEBRA HEEFT U EEN ~ VOOR

ZEEFDrukkerij BRAUCKMANN

Gespecialiseerd in:
- Industriële Zeefdruk
- Kunststoffen:

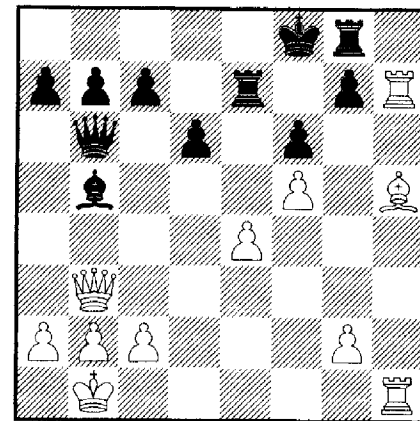
- Foliën
- Plaatmateriaal
- Spuitgiet- en vacuümgevormde producten

Vlakdruk max. formaat 100 x 140 cm.
Ronddruk max. formaat ø 35 cm.
Special druk: Tamponprint

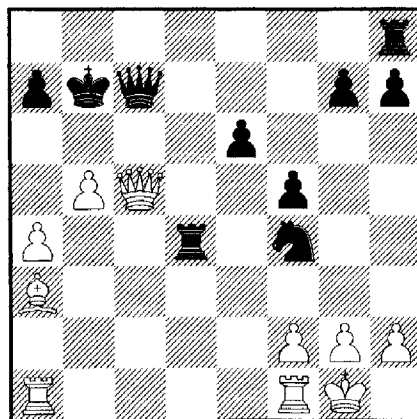
Wij bedrukken: affiches, showcards, metalen, glas, keramiek en kaarsen

van Coehoornstraat 12
5916 PH Venlo
Industrieterrein de Veegies

Tel. 077-3545029
Fax 077-3520590

4. Wit geeft mat in 3

5. Zwart geeft mat in 3

"De Heeren van Arcen"

WAAR GASTRONOMIE EN MAAS SAMENKOMEN

- Gelegen op het mooiste plekje van Arcen in het appartementencomplex "La Tour Meuse" op een steenworp afstand van de Kasteeltuinen
- Smaakvol ingericht restaurant met eigentijdse ambiance
- Regelmatig wisselende spijskaart met streekspecialiteiten
- Drie-gangen-keuze-menu f 55,00
- Groot terras met prachtig uitzicht over de Maas
- Koffie, gebak, kleine kaart met verrassende gerechten en goed verzorgde consumpties van 11.00 tot 18.00 uur
- Aparte ruimte voor familie- en zakendiners tot ongeveer 30 personen

Café-Restaurant
"De Heeren van Arcen"
Schans 1B
5944 AG Arcen
Tel. (077) 473 90 90
Fax (077) 473 91 91

Het schaakspel in oude legenden.

In een aantal mythen en legenden uit de vroegste Perzische literatuur wordt ook verteld hoe het schaakspel is ontstaan. Een van de bekendste gaat over een wijze die werd beloond voor de uitvinding van het schaakspel. Toen de koning vroeg wat voor beloning hij wenste, zei hij dat op het eerste veld van het schaakbord één graankorrel moest worden gelegd, twee op het tweede, vier op het derde, en zo door tot alle 64 velden waren bedekt. De koning stond versteld van zijn bescheidenheid, tot hij erachter kwam hoeveel graankorrels nodig waren om aan dit verzoek te voldoen: 18.446.744.073.709.551.615 - genoeg om heel Engeland met een 12 meter dikke laag te bedekken! De koning wist niet wat hij nu het meest moest bewonderen, de uitvinding van het schaakspel of het vernuft van de wijze.

Uit dit overzicht blijkt dat het schaakspel een zeer lange geschiedenis heeft en een grote rol speelt in legenden.

Gareth Williams.

Schaakmatch in het Parijse Café de la Régence, mogelijk tussen Philidor en Legall de Kermour, door Louis Boilly

graanbranderij
de ijsvogel

Schans 20a
5944 AG
Arcen (L)
(077) 4731240

De oprichting van
schaakvereniging ARX
60 jaar geleden bleek een goede zet...

Proficiat!

Van Harte Gefeliciteerd
Met Jullie 60 Jarig
Jubileum

HOTEL RESTAURANT

Ger en Leonie Peters

Een oase van rust en sfeer in hartje Arcen

Schans 3-5 5944 AE ARCEN Tel: 077-4731296 Fax: 077-4731335

De Oude Meester.

Vanaf de beginjaren van Arx speelde Sjraar van Megen een belangrijke rol binnen onze vereniging. Hij was een fanatieke speler, die verknocht was aan het spelletje. In zijn jonge jaren besteedde hij iedere vrije minuut aan de boeken, de stukken en het bord. En dit wierp zijn vruchten af. Jarenlang was hij schier onverslaanbaar binnen Arx, en ook buiten de dorpsgrenzen maakte hij furore.

Hij was echter niet alleen een opvallende figuur vanwege zijn speelsterkte, hij had ook een opvallende kijk op de schaaksport. Zo vond hij de manier waarop hij won zeer belangrijk. Er moest gewonnen worden, maar er moest ook mooi gewonnen worden. Belangrijk hierbij was ook het spel van de tegenstander. Partij-analyses staakte hij meteen als een van beide partijen een, naar zijn mening, grote fout maakte. Dat was flauwekul en had niks met schaken te maken. Schaken is (bijna) altijd de beste zet doen, en daarom was er op deze wereld ook maar een handjevol mensen dat kon schaken.

Toch blijf ik van mening dat hij kon schaken. Immers, als hij niet kon schaken, waar ben ik dan mee bezig.

Naam:	Gerardus van Megen.
Geb. Datum:	14 augustus 1920.
Schaakopleiding:	Zelfstudie m.b.v. "Strategie en Taktiek" en "Fundamenten van het Schaakspel" van Max Euwe.
Hoogste rating:	"Dat hadden we vroeger niet".
Favoriete schaker(s):	Aljechin en Fischer.
Favoriete opening:	Evans-gambiet.
Beste prestatie:	Kampioen van Venlo.
Bekendste citaat:	" Mat is niet altijd het beste ".

Peter Schoeber (Favoriete Neeffe van Ome Sjraar?).

Tussen '37 en '97...

Als de wat oudere medewerker aan deze jubileumuitgave laat ik mij inspireren door het verleden van de Schaakvereniging ARX. Ik moet ook wel want ik zit hier nog moederziel alleen, links van mij het ARX archief en rechts een biertje. Goed geluimd door mijn remise van gisterenavond tegen Jacques zal het wel lukken.

Terug in de tijd. Het archief is destijds keurig opgezet en bijgehouden door de toenmalige secretaris Wiel Peters. De in de rustieke en deels roestige klapper bewaarde correspondentie bestaat uit brieven, briefkaarten, nota's en rechtelijke maningen. Over dit laatste heb ik reeds eerder geschreven, dus daar zal ik het maar niet meer over hebben... De correspondentie is eenzijdig, maar heel boeiend. Het omvat vanzelfsprekend alleen de binnenkomende stukken. Océ bestond toen nog niet.

Maar schakers houden van combineren dus alleen uit antwoorden op niet aanwezige brieven kun je ook het verleden herleiden. Simultaan spelen tegen het liefst een grootmeester is ook een geliefde bezigheid. Men fluistert dat ons dynamisch bestuur heeft getracht Fischer in Hongarije te traceren om hem ter opluistering van dit jubileum te strikken...

Destijds, eind 1940 zette het bestuur alles op alles om Dr. M. Euwe te strikken. Handgeschreven antwoordt de ex-wereldkampioen dat hij beslist geen seance komt geven, getuige deze briefkaart van Dr. Euwe aan Den Weledele Heer W. Peters (secretaris Arx).

Te lage vergoeding? Landau of Kmorf (?) kunnen wel komen. Conditie hiervoor zijn Fl. 25,- plus kosten. Mocht dit teveel zijn dan is wellicht Prins de aangewezen persoon vervolgt Euwe.

Hoeveel zou Fl 25,- van toen nu waard zijn? Vast niet genoeg voor Fischer. Uiteindelijk gaf Landau op 9 maart '41 de simultaanseance. Van de 31 deelnemers wisten drie spelers, waaronder Nico van den Kroonenberg te winnen. Jac van Well het jongste lid van ARX, wist een remise af te dwingen. De Limburgse bond heeft de simultaan anoniem en stilzwijgend gesponsord. Bij de schriftelijke toezegging hiervan werd verzocht dit niet aan de grote klok te hangen. Als tegenprestatie zou het fijn zijn wanneer het ARX bestuur wat adressen van "wilde" verenigingen kon noemen. U ziet, er is niets nieuws onder de zon.

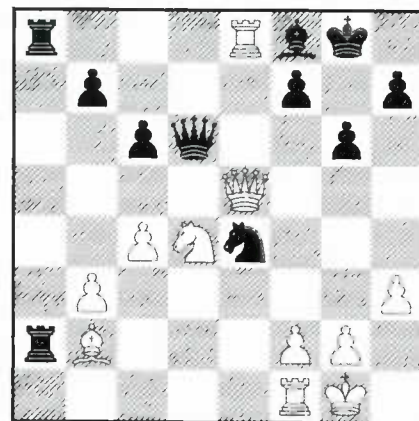
Amsterdam 6/12/40.
Geachte heer,
Het gaat hier niet
om een seance van mijzelf,
maar van Landau of Kmorf.
De condities bedragen f25.-
plus kosten. Mocht dit te
veel zijn voor uw clubkas,
dan zou ik graag van
u overnemen, hoewel ik
kunt uittrekken.
Hoogachtend
Dr. M. Euwe

Door Dr. Max Euwe geschreven briefkaart.

Destijds kende ARX 40 seniorleden, nu zitten we op 36. Het huidige aantal jeugdleden overtreft dat van toen, vooral dankzij de inzet van Keith. Inmiddels zijn er meerdere "schrijvers" gearriveerd, het begint gezellig te worden. De jubileum uitgave belooft mooi te worden. Hier en daar een kleurig commercieel Frans tintje.

Het kost niet veel verbeelding om enkele ARX leden in vakantiestemming voor te stellen, schakend op een zonnig terrasje ergens in het diepe Franse zuiden. De garçon wil zich met het spel bemoeien, maar wordt door de bazin naar de keuken gebonjourd. De gasten willen immers goed verzorgd worden. Onze ex-voorzitter wensen we samen met Nelly veel succes en "au revoir".

Kees Gieteling.

6. Wit geeft mat in 3

Het rikconcours.

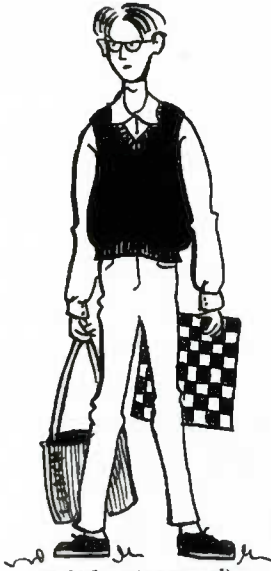
Naast het schaken is een van de activiteiten van Arx het organiseren van een jaarlijks riktournooi en simultaan hieraan toepen om haantjes. Voor sommigen, en met name leden van Arx, heeft dit laatste tot hoge kosten, maar een gevulde vrieskist, geleid. De ongekroonde koning in deze is Robert Knelissen, beter bekend als Soby, met 11 of 12 haantjes op één avond. Het is echter wel jammer dat de leden van Arx de laatste riktournooien met geen paard te bewegen zijn om deel te nemen aan het rikken.

Zover terug te vinden in de nog bestaande analen is de enige dame die ooit het riktournooi heeft gewonnen Gerda Peters in het jaar 1984. En Passant bezet zij ook van de deelnemende dames de hoogste plaats bij de totaalscore. Zoals pionen strijden om promotie strijden de jongere deelnemers om het hoogste resultaat, gelukkig regelmatig afgetroefd door de oudere deelnemers. De stand is remise-achtig maar zal wel nooit 'n patstelling bereiken, want de tijd staat voor niemand stil. Ondanks het tactische spel van de jongere deelnemers wordt positioneel de lijst met hoogste avondscore aangevoerd door Ruud Knelissen. We zijn benieuwd voor wie de rode loper in 1998 uitgelegd kan worden.

Ger van de Pas.

'n Lekker pötje sjaku.

Schaken is een hobby voor bleke jongetjes met dikke brillenglazen en een kapsel uit het jaar nul en voor oude mannen die geen volkstuintje hebben en niet van vissen houden. Zo denken "normale" mensen over schakers. En in vele gevallen gaat deze voorstelling wel op.

Schaker (normaal).

Gelukkig zijn onze leden een positieve uitzondering. Wij spelen weliswaar serieus onze partijen, maar daarnaast is er ook ruimte voor een hoop lol, onder het genot van een lekker glas bier. Dit is voor mij altijd een niet onbelangrijke bijkomstigheid geweest. Helaas komen wij niet zoveel clubs tegen waar deze filosofie net zo ingeburgerd is als bij ons.

Een uitzondering hierop is de Tegelse schaakvereniging. Hier lopen minimaal net zoveel "taptijgers" rond als bij Arx. Het is waarschijnlijk aan deze harde kern te danken, dat in Tegelen sinds 1986 het leukste schaaktoernooi ter wereld wordt georganiseerd. Uitgerekend in de Kerstvakantie, een periode waarin heel Nederland alleen maar eet en drinkt, prikken deze Tegels een datum om een dagje de hersens te pijnigen. Zij leveren dan niet alleen borden en stukken, maar zij bieden ook voldoende mogelijkheden om de innerlijke mens te versterken.

Uiteraard waren wij er in het eerste jaar als de kippen bij om ons te melden voor dit ludieke evenement. Ingewijden zullen wel weten wie hierbij "haantjes de vorsten" waren. Dit waren de heren die dachten dat de bordindeling geschiedde op basis van alcoholpercentage, i.p.v. op rating. In de praktijk was dit in de meeste gevallen ook een betere graadmeter, daar tijdens de feestdagen de meeste ratingpunten wel verdronken waren.

Vooraf in de eerste jaren slaagde de organisatie er regelmatig in "Derde Kerstdag" als D-day vast te leggen. Daar dit in een periode was, waarin enkele kroegbazen Tweede Kerstdag "ontheiligden", door het gerstenat in grote stromen uit de tapkraan te laten vloeien, was een groot gedeelte van de Arcense selectie op de toernooidag nog in hoger sferen. De voorbereiding op de Grote Dag liet dan ook vaak te wensen over. Als ik u vertel dat in een jaar de meest serieuze Arcenaar de dag tevoren twee uur na middernacht in bed viel, spreekt dit waarschijnlijk boekdelen.

Ondanks deze twijfelachtige voortekenen, slaagden wij er doorgaans in acceptabele resultaten te scoren. Gedurende de eerste vijf edities slaagden wij er stevast in bij de eerste drie te eindigen, met als uitschieter de toernooiwinst in 1987. Toch liggen de schermutselingen in de zijlijn veel verser in mijn geheugen. Een duik in het verleden levert de volgende spraakmakende momenten op:

- Na de winst in 1987 werd de gewonnen beker allereerst in veiligheid gebracht door deze bij C&A met tape aan de tap te bevestigen. Daarna werd het prijzengeld aan de kasteleinsvrouw overhandigd, met de vraag ons te verwittigen als de bodem van het potje in zicht kwam.
- Tijdens een pauze liepen twee Arxisten naar buiten om een frisse neus te halen. Tot hun verbazing ontwaarden zij op de parkeerplaats twee voeten tegen een autoruit. Bij nader onderzoek bleken het de transportmiddelen van een collega, die gemiste nachtrust inhaalde, te zijn. Hij werd bij de hervatting gewekt en speelde verder alsof er niks gebeurd was.

- Enkele fervente biljarters zochten hun heil in een nabijgelegen horeca-gelegenheid, om “een keutje te leggen”. Bij terugkomst bleek dat twee van hen een fles wijn gewonnen zouden hebben, ware het niet dat zij bij de verloting niet aanwezig waren en de toernooleider een hartstochtelijk oenoloog was, die achteraf geen Bordeaux meer afstond.
- Het Nederlands is tijdens één van de eerste edities verrijkt met een nieuwe uitdrukking. “Mat in Walbeck”= Schaakterm. Een matstelling met toren of dame op de eerste c.q. laatste rij, waarbij de koning van de tegenpartij gevangen wordt achter een aantal pionnen in de beginstelling. In conservatieve kringen bekend als “mat achter de paaltjes”.

Schaker (Arx-ld).

Het zal u na deze voorbeelden duidelijk zijn, dat wij dit toernooi nog in lengte van jaren zullen blijven bezoeken. Als deze manier van schaakbeleving u aanspreekt, bent u uiteraard van harte uitgenodigd voor de volgende editie.

Peter Schoeber.

IGM Jan Timman speelde op 16 februari 1980 een simultaan in Arcen. Andere simultaangevers die Arx naar Arcen wist te halen: IGM Paul van der Sterren (16-02-1980), IGM en oud-wereldkampioen Michael Tal (05-10-1980), IGM Hans Ree (27-04-1982), IGM John van der Wiel (30-09-1988).

*Jullie zijn nog altijd
22 jaar jonger dan wij...*

Gefeliciteerd!

DE ARCENSE BIERBROUWERIJ B.V.

Kruisweg 44 5944 EN Arcen (077) 473 12 97

Schaakvrienden,

Op de kop af twintig jaar, nadat ik het voortouw nam om Schaakvereniging ARX weer tot leven te brengen, zie ik mij genoodzaakt de status van "Gelegenheidslid" aan te nemen. Reden is dat mijn vriendin en ikzelf besloten hebben om naar Zuid-Frankrijk te vertrekken, alwaar wij een klein pension gaan exploiteren. (Zie ook onze advertentie aan de ommezijde.)

De voorbije twintig jaar hebben mij bij ARX precies datgene gebracht wat ik wenste, nl. het spelen van leuke schaakpartijen op behoorlijk niveau, alsmede sfeer, gezelligheid en een aantal fantastische evenementen (uitstapjes, kaartavonden, diners, clubblad maken etc. etc.) met fantastische vrienden.

Als ik iets in Frankrijk zal missen is het wel dat speciale ARX-sfeertje. Niettemin zal ik proberen ook "la douce France" te laten kennismaken met de ARX-wereld. In mijn nieuwe woonomgeving (Périgord/Quercy) zal ik op zoek gaan naar een schaakvereniging. Als ik lid daarvan ben geworden zal ik de mogelijkheden nagaan tot het organiseren van de

Internationale schaakontmoeting Périgord - Arx.

Nadat wij dan onze Franse schaaktegenstanders hebben laten sidderen onder het Arcense schaakgeweld, zullen wij ons verbroederen onder het genot van lokale gastronomische/vino-logische specialiteiten, welke in de Périgord zeer ruim voorhanden zijn, dat verzeker ik jullie. Ook kunnen wij dan, om het programma te complementeren, een bezoek brengen aan enkele fraaie steden, grotten, chateaus e.d. waaraan deze streek zo rijk is. Het zal mij een genoegen zijn een en ander te organiseren.

Alvorens ik vertrek, zal ik mij nog eens onderdompelen in die oude, vertrouwde ARX-sfeer en wel op de feestavond ter gelegenheid van het 60-jarig Jubileum. Het zal mij een genoegen zijn mijn schaakvrienden te ontmoeten en oude verhalen te vertellen.

Tenslotte wens ik het bestuur van harte proficiat met dit jubileum, en veel succes voor de toekomst. Want schaken hóórt er bij. Een leven zonder schaken is als Frankrijk zonder wijn!

Tot ziens op de feestavond, en voor later eventueel.....

Au revoir à Saint-Soyy.

Charles Hinssen.

Charles Hinssen geeft een simultaan tijdens buurtfeest van "De Veerkante". 1977.

Le Pech Grand

46200 Saint-Sozy (Lot)

France

Tel +33 5 65322798

Route :

Paris-Orleans-Limoges-Souillac

D703 Souillac-Martel

D15 richting Saint-Sozy

Chambres d' hôtes, Tables d' hôtes

2-Persoons kamer incl. ontbijt

FRF 220 per nacht

Dagmenu (4 gangen incl. wijn/koffie)

FRF 85

Bienvenue chez nous

Met ingang van 1 maart 1998 openen wij in Saint-Sozy, in het departement Lot, de deuren van Le Pech Grand (de Grote Heuvel). Gelegen aan de Dordogne-rivier, temidden van de oude regio's Périgord en Quercy, is dit een ideale plek om dit gedeelte van Frankrijk te ontdekken.

Een netwerk van landweggetjes en voetpaden verschaft een ideale mogelijkheid voor fietstochten en wandelingen, variërend van een leuk "ommetje" tot flinke "grandes randonnées".

De Dordogne-rivier bevindt zich op slechts 500 meter afstand en biedt mogelijkheden tot zwemmen, vissen en kano-varen.

Op geringe rij-afstand bevinden zich enkele van de meest beroemde bezienswaardigheden van Frankrijk... Rocamadour, Domme, La Roque Gageac, Gouffres de Padirac, Sarlat, Beynac...en iets verder weg, in Lascaux, bij Montignac, de wereldberoemde prehistorische grottschilderingen.

Deze streek is verder bekend om zijn gastronomie. Specialiteiten zijn foie gras, truffels, noten en pruimen, terwijl de wijnen van Bergerac en Cahors een belangrijke plaats innemen op de Franse wijnkaart.

Wij beschikken over zes kamers, met douche/bad en w.c.

In Le Pech Grand bieden wij u persoonlijk contact met uw Nederlandse gastheer/gastvrouw (Charles en Nelly) en uw medegasten, dit alles in een ontspannen atmosfeer met de mogelijkheid tot dineren "en famille" aan het einde van de dag.

Desgewenst kunnen wij voor wandelaars en fietsers lunchpakketten verzorgen.

Ook verstrekken wij kaarten en foldermateriaal, en staan met persoonlijk advies tot uw beschikking.

Wij verheugen ons erop u te mogen verwelkomen.

Bienvenue chez nous,

Charles Hinssen en Nelly Loonen

Jeugschaak.

Als jeugdleider van ARX ben ik gevraagd door de commissie een stuk te schrijven voor de jubileumblad die wordt uitgebracht ten ere van onze 60 jarig jubileum. Dit is toch iets anders als standen van de competitie en dergelijke voor de periodeke clubblad. Het moet iets extra's zijn. Met dit gedachte in mijn achterhoofd ben ik bij Paul Valckx langs geweest om oude clubbladen op te halen. Wat is dat goed voor zou sommige zich afvragen. Tegenwoordig zijn alle publikaties over jeugschaak op mijn PC maar de eerste jaren staan alleen in onze clubblad.

Ouderen leden weten dat dit is mijn tweede periode als jeugdleider en gegevens uit de eerste termijn zijn ook interessant. Over beide periodes wil ik proberen wat te vertellen. Mijn eerste termijn was van 1979 tot 1985 en uit dit periode zien wij verschillende 'cracks' terug te vinden bij de senioren, namelijk Edwin Geurtz, Robert Knelissen, Peter Schoeber en Paul Valckx. Een doorstroming dat een belangrijk stempel heeft gedrukt op de ARX historie.

Robert heeft in zijn eertse seizoen bij de senioren in een stoot naar groep I kunnen promoveren. Vier spelers hebben in een zitting TWEE diplomas gehaald: Robert Knelissen, Bart Valckx en Guido Govers pionnen + toren en Paul Valckx toren + koning. Tijdens dit periode werden door diverse spelers deelgenomen aan externe competities van de LiSB maar niet in de mate van tegenwoordig.

Voor een jaar is jeugschaak overeind gebleven door de inspanning van de resterende bestuurs leden maar in 86/87 was dit niet meer haalbaar. Er was geen jeugschaak meer bij ARX.

Eind 1989 is een commissie gevormd om jeugschaak nieuwe leven in te blazen. C.Gieteling, J.Rheiter en K.Woodford stellen zich beschikbaar tijdens de ledenvergadering op 1 maart 1990. In het seizoen 90/91 is begonnen met negen jeugdleden en dit aantal stijgt tot vijftien in het eerste jaar! Aan externe competities wordt nog niet deelgenomen. In 91/92 was dit wel het geval en een tweede plaats was gehaald bij de E categorie. Dit jaar was zelfs een Jeugschaak Bulletin geproduceerd bij het ontbreken van onze clubblad. Een seizoen later en inmiddels hebben wij vijfentwintig jeugdleden. De hoogtepunt van dit jaar was deelnamen aan de Nederlandse Kampioenschappen met onze E team in Waddinxveen.

Nu maken wij een sprong naar 95/96 en wederom heeft ARX een team bij de Nederlandse Kampioenschappen categorie E. In dit zelfde jaar wordt Koen Stoevenbelt uitgenodigd voor het jeugdinterland tegen Duitsland en Leon Mans doet mee aan de persoonlijke Nederlandse Kampioenschappen categorie E. Een **echte** top jaar voor het jeugschaak van ARX. In 96/97 beginnen drie jeugdspelers regelmatig mee te spelen in de senioren competitie en de vruchten van de inzet van alle mensen die aan jeugschaak hebben meegewerkt wordt realiteit. Na onze jubileum jaar stop ik als jeugdleider van ARX en mijn grote wens is dat iemand tijdig de touwtjes van mij overneemt.

Jeugschaakers het ga je goed!!

Keith Woodford,
Jeugdleider ARX.

(Noot redactie: auteur wenste geen taalcorrecties, om zijn Engelse komaf niet te verloochenen.)

De jaarlijkse instruktiedag.

Eén van de, zo niet hét, jaarlijkse hoogtepunt van s.v. ARX is de jaarlijkse instruktiedag. Eind jaren zeventig, begin jaren 80, waren we nog fanatiek, dachten we nog dat we veel sterker konden worden, dat we met het eerste team kampioen moesten worden in de derde, tweede en zelfs in de eerste klasse van de bondscompetitie.

Hoe konden we dit nu bereiken met ons eerste 8-tal. Aan boekjes lezen hadden de meesten van ons toen al een broertje dood. Sowieso was studeren op zich sommigen al te veel gevraagd. Stappen ja, daar waren we altijd al voor te porren. Maar verkoop dat thuis maar eens als een schaakactiviteit.

Daar in die dagen rond Kerstmis 1982 kregen we hét Heilige idee.

Jacques Beeker was in die dagen pas 20 jaar en had, gelukkig voor ons, al veel gelezen (en onthouden) over de "theorie". Bovendien bleek hij ook nog eens didactisch onderlegd. Als we deze gegevens nu eens combineren !! De eerste instruktiedag was geboren. ARX I ging om 10.00 uur 's morgens, met de bus naar Bergen, naar café Quatre Bras. Daar hadden ze een leuk klein zaaltje en ze kenden ons nog niet....

Daar zaten we dan: Jacques, Charles, Herman, Harrie, Paul, Nico, Cees en Willem. 's Morgens vroeg, op een werkdag. Je zag de Bergense mensen denken van; zijn dat volwassen Arcense mannen die hier stiekem bij elkaar gaan zitten om schaken te leren ?? Daar moet iets mee mis zijn.

Wij trokken ons daar uiteraard niets van aan en luisterden naar Jacques' uitleg over "De Franse verdediging". Tot het middaguur ging het er zeer serieus aan toe. Rond de middag kregen we een warme broodmaaltijd geserveerd en daarna gingen we, vergezeld van een borrel, het was tenslotte koud, weer verder. Rond drie uur voelden wij ons experts in het Frans. Nu werd het wat minder serieus; we speelden een schaaktoernooi met als verplichte opening het Frans.

Tegen zevenen ging het weer richting Arcen, niet met de bus, maar allemaal in de Volvo van Nico. Wie er in de kattenbak zat weet ik niet meer. Zo eindigde de eerste instruktiedag. Dit evenement beviel zó goed dat er daarna ieder jaar weer een instruktiedag tussen Kerst en Nieuw kwam. In het begin was het nog strikt voor ARX I vanwege hét nivo ?? Later zagen we in dat de sterkeren van ARX II er misschien ook iets aan konden hebben. Maar ze mochten dan, als ze het niet begrepen, geen domme vragen stellen. Langzaam maar zeker echter werd de instruktiedag open gesteld voor alle leden.

Het tweede jaar werd de instruktiedag in Arcen gehouden, bij Arie en Corrie in de Harmonie-zaal. Wij waren nog maar net begonnen toen Harrie Cornelissen binnenkwam met een grote zak pruime(n)punten. Algehele hilariteit natuurlijk, vooral toen hij doodleuk vertelde dat hij ze zou declareren bij de Penningmeester. Daar had je de discussie. Later bleek dat hij ze inderdaad gedeclareerd had. Vanaf dat moment nam hij ieder jaar pruimenpunten mee.

Dit tweede jaar werd overigens een opening behandeld waar nog nooit iemand van gehoord had: het Wolgagambiet. Een opening waarbij zwart een pion moet offeren. Sommigen (m.n. Nico) werden helemaal lyrisch van deze opening. Er werd een beloning uitgelooft voor diegene die met deze opening in de bondscompetitie het eerst zou winnen.

Zo werden in de loop der jaren vele openingen behandeld. Ik noem: Het Frans, Wolgagambiet, Konings-Indisch, Evans-gambiet, Siciliaans, Caro-Cann etc. Later werden ook bepaalde thema's behandeld als pionneneindspelen, combinaties, overbelasting. Dat de instructie steeds korter duurt, tot de middag en na het eten al direct toernooi en dat de alcohol er steeds meer bij komt en dat het, voor sommigen, steeds later wordt (P.Schoeber en J.Beeker zijn recordhouder. Van 's morgens 10:00 tot daags er na ½ 8), ach wie maalt daar nou om. Voor velen is het een niet meer weg te denken dag geworden. Laten we het zo houden.

Herman Peters.

Koninklijke Nederlandse Schaakbond

WEDSTRIJD Gespeeld 28-3-61 Partij B
 door H. de Wierhen P. v. Rijs wijck met wit
 en H. de Wierhen met zwart
 zetten per eerste uur vervolgens per uur.
 Stand klok wit Stand klok zwart

WIT	ZWART	WIT	ZWART
X	1 X	X	21 X
X	2 X	X	22 X
X	3 X	X	23 X
X	4 X	X	24 X
X	5 X	X	25 X
X	6 X	X	26 X
X	7 X	X	27 X
X	8 X	X	28 X
X	9 X	X	29 X
X	10 X	X	30 X
X	11 X	X	31 X
X	12 X	X	32 X
X	13 X	X	33 X
X	14 X	X	34 X
X	15 X	X	35 X
X	16 X	X	36 X
X	17 X	X	37 X
X	18 X	X	38 X
X	19 X		39
X	20 X		40

Gevonden in ons archief. Zeker de moeite waard om eens na te spelen. Schrijver onbekend.

Hoe leer ik schaken? of Een lofzang op het Tweepaardenspel.

In het reguliere clubblad van ARX (dat met wisselende titels verschijnt) heb ik al vaker geschreven dat het schaakspel het beste geleerd kan worden door eerst bezig te gaan met de tactiek van het schaakspel (combinaties, offers, valstrikken zijn termen die daar bij horen) en pas daarna met de wat zwaardere strategie van het spel. De open spelen (1.e4 e5) zijn nog altijd uitermate geschikt om de tactiek van het schaken onder de knie te krijgen. Zoals oud-wereldkampioen Petrosian al zei is met name het Tweepaardenspel in dat opzicht een ware oase, waar combinaties en offers zeer veelvuldig voorkomen. Hij zegt letterlijk: "Elke schaker die ernaar streeft een grotere speelsterkte te bereiken, moet allereerst de tactische middelen in het schaakspel onder de knie krijgen. De meeste speelruimte daarvoor bieden de Open Spelen en binnen deze groep het Tweepaardenspel, een onuitputtelijke bron voor het combinatiespel".

Ik denk dat veel partijen binnen onze club inderdaad met 1.e4 e5 worden geopend (zeker in groep 2 en 3), maar nog te vaak zie je dat wit niet actief genoeg speelt en genoeg neemt met een voorzichtige opstelling. Een voorbeeld: in de stelling na 1.e4 e5 2. Pf3 Pc6 3.Lc4 Lc5 speelt wit 4.d3 gevolgd door 5.0-0, 6.Pc3 enz. Veelal wordt dan ook nog tijd besteed aan zetten als h2-h3 en a2-a3, wat allemaal getuigt van een wat bangelijke manier van spelen. Ons gewaardeerde lid Jac Rheiter speelt vaak zo en redelijk succesvol, maar hij weet dat hij hiermee in groep 1 door de mand zou vallen. Daarom wil hij vermoedelijk ook niet promoveren naar groep 1.

Het is uitdrukkelijk niet zo dat dit een slechte opstelling is, maar (en dat is belangrijk op te merken) het is niet in de geest van de openingen na 1.e4 e5. De bedoeling daarvan is naast de pion op e4 met c2-c3 en d2-d4 (of ook direct d2-d4) te proberen de zwarte pion op e5 te verwijderen, waarna wit met een centrumpion op e4 overblijft (vaak tegenover een zwarte centrumpion op d6).

Maar niet alleen dat, het is ook zo dat als wit agressiever speelt hij in varianten terecht komt die het onder knie krijgen van de tactiek van het schaakspel bevorderen. *Je kunt pas echt schaken leren als je kunt combineren (en dus ook offers kunt brengen) en als je varianten kunt berekenen.* Bijkomend voordeel is dat er bijna altijd leuke partijen ontstaan, met kansen voor beide partijen en zelden saaie stellingen. Daarom roep ik u op actiever te spelen. Een typerend voorbeeld tot slot: in de Spaanse opening na 1.e4 e5 2.Pf3 Pc6 3.Lb5 a6 4.La4 Pf6 heeft oud-wereldkampioen Spasski vaak de zetten 5.d3 of 5.Pc3 gespeeld. Beide zetten druisen in tegen de achtergrond van het Spaans om met c2-c3 en d2-d4 het centrum te veroveren. Het zijn zetten zonder pretenties, die Spasski speelde om snel remise te maken en daarna een partijje te gaan tennissen. Geloof me, het is in dit opzicht geen compliment om met Spasski vergeleken te worden. De eerlijkheid gebied me echter te zeggen dat Spasski pas op latere leeftijd zo ging spelen. In de tweede helft van de jaren zestig was hij zonder meer een van de sterkste spelers ter wereld en werd in 1969 wereldkampioen. Maar na het verlies van zijn wereldtitel aan Fischer (die hij zeker ook door een gebrek aan voorbereiding verloor, Spasski is van nature lui) heeft hij nooit meer zijn oude niveau gehaald.

Terug naar de stelling na **1.e4 e5 2.Pf3 Pc6 3.Lc4 Pf6**. Ik wil u aan de hand van een aantal partijen laten zien dat het Tweepaardenspel inderdaad een enorme rijkdom aan tactische mogelijkheden bevat en dat het, nogmaals, **de ideale opening** is om te leren combineren en varianten te leren berekenen.

Ik kan u geen compleet beeld van de theorie van het Tweepaardenspel geven (de twee standaardwerken van oud wereldkampioen correspondentieschaak Estrin over het Tweepaardenspel beslaan ongeveer 175 bladzijden), maar ik beperk me tot een paar eigen partijen die een goed beeld geven van deze opening.

Het Tweepaardenspel ontstaat na **1.e4 e5 2. Pf3 Pc6 3.Lc4** en nu **3..Pf6**. Dit is de beste zet na **3.Lc4**. Als zwart **3..Lc5** speelt dan komt wit tot **c3** en **d4** waarna de loper weer terug moet. Het is belangrijk te weten dat zwart met **3..Pf6** eigenlijk een pion offert en dus eigenlijk een **gambiet** speelt. Wit kan namelijk met de zet **4.Pg5** (zie *diagram 1*) het punt **f7** nogmaals onder vuur nemen en zwart min of meer tot de zet **4..d5** dwingen. Feitelijk weet men nog steeds niet of de zet **4.Pg5** nu gewoon zondigt tegen de regel dat je niet twee keer met hetzelfde stuk moet spelen in de opening of dat de zet wel goed is en zwart bijna dwingt om een pion te offeren.

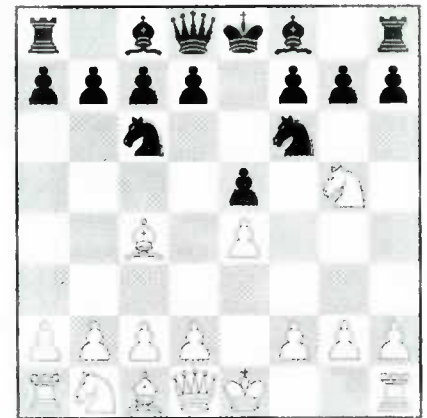

Diagram 1

Dit artikel zal in twee delen opgedeeld worden. Allereerst geef ik een kort overzicht van de theorie in het Tweepaardenspel, met de belangrijkste vertakkingen. In het tweede deel geef ik zoals gezegd een aantal partijen of partijfragmenten waarin de theorie nader toegelicht wordt. De partijen zijn dusdanig geselecteerd dat ze laten zien dat binnen het Tweepaardenspel inderdaad naar hartelust gecombineerd kan (moet) worden en dat saaie partijen in het Tweepaardenspel eigenlijk uitgesloten zijn.

Deel 1: Beknopt overzicht van de theorie van het Tweepaardenspel.

We gaan uit van de stelling na **1.e4 e5 2.Pf3 Pc6 3.Lc4 Pf6**. Wit heeft twee hoofdvarianten en een paar minder belangrijke voortzettingen. Beginnen we kort met de laatste:

- A. **4. Pc3** Deze zet is twijfelachtig. Wit verdedigt weliswaar de pion op **e4** maar zwart kan met een schijnoffer voortzetten: **4..Pxe4!** Na **5.Pxe4 d5** wint zwart zijn stuk terug en krijgt goed spel. Ook de voortzetting **5.Lxf7+** (als wit toch het stuk terug moet geven, dan maar de zwarte rokade verhinderen) **Kxf7 6.Pxe4 d5 7.Peg5 Kg8** is niets voor wit. Zwart heeft een prachtig centrum en wits paard op **g5** wordt teruggedrongen naar **h3**.
- B. **4..d3** Deze zet is van het voorzichtige type dat ik hierboven beschreef. We zijn niet geïnteresseerd in het rustige speltype dat hierna ontstaat.
- C. **4.0-0** Een interessante gambietvoortzetting. Als zwart op **e4** slaat (**4..Pxe4**) dan kan wit zowel met **5.Pc3 Pxc3 6.dc3** als met **5.De2 d5 6.Lb5** interessant spel op het bord toveren.

Dan de beide hoofdvarianten. Allereerst de zet **4.Pg5** (zie *nogmaals diagram 1*), die Tarrasch ooit de zet van een stumper noemde. Tot op heden is de waarde van deze zet niet duidelijk. Tegen het dreigende slaan op **f7** heeft zwart twee zetten:

't Pleintje

Café • Restaurant • Cafetaria

Een beetje buitenland in Nederland, dat is Arcen aan de Maas. Uniek gelegen in een prachtige streek met uitgestrekte bosgebieden en glooiende heidevelden.

De vele recreatie mogelijkheden en bezienswaardigheden zoals: De kasteeltuinen, de watermolen, het thermaalbad, de bierbrouwerijen en de golfcourt maken uw verblijf onvergetelijk, evenals de prachtige fiets- en wandelroutes die u door sprookjesachtige gebieden leiden.

Raadhuisplein 4
5944 AH Arcen
Tel.: 077473-2811

Fam. Hovens en medewerkers

't Pleintje

Café • Restaurant • Cafetaria

- I Hij trekt zich van de dreiging niets aan en speelt **4..Lc5**, de zogenaamde Traxlervariant. Wit kan daarna zowel met het paard op f7 slaan als met de loper. Deze variant komt zelden voor, ook binnen de ARX-gelederen. Ik heb deze variant enige jaren geleden een keer tegen Paul Valckx gespeeld en gewonnen, maar dat lag niet aan de opening. Paul sloeg op f7 met de loper. Na **5.Lxf7+ Ke7 6.Lb3** (Ld5 is het alternatief) **Tf8 7.0-0 d6** speelde wit het door de theorie aanbevolen **8.Pc3** om met het paardschaak op d5 te vervolgen. Na **8..h6 9. Pd5+ Pxd5** (ook **9..Ke8** is niet aantrekkelijk) **10.exd5 Pd4 11.Pe4 Lb6** had zwart te weinig compensatie voor de pion. De andere mogelijkheid **5.Pxf7** leidt na **5..Lxf2+** (zwart probeert met alle geweld het initiatief te bemachtigen) reeds na vijf zetten tot een heksenketel. Interessant om op de club eens uit te proberen. U zult zich niet vervelen. Na **6.Kxf2 Pxe4+ 7.Kg1** (**7.Ke3 De7** is niet goed voor wit, maar het is ondoenlijk dat hier met varianten te laten zien) **Dh4 8.g3 Pxd3** (zie *diagram 2*) staat het bord in brand. Wit kan het paard slaan, hij kan de toren op h8 slaan en **9.d4** is een mogelijkheid om zijn stukken meer in het spel te brengen. Ook hier het advies om dit soort varianten eens uit te proberen in clubverband.

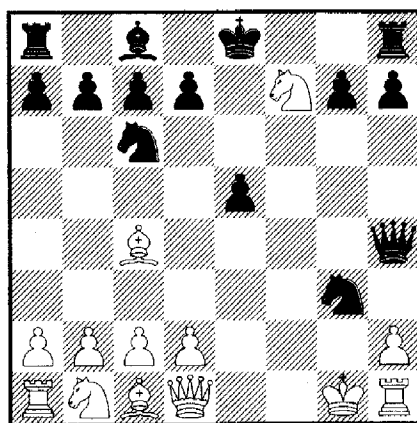

Diagram 2

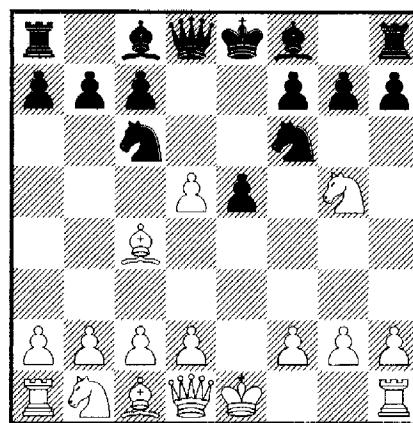

Diagram 3

- II Zwart kan ook met **4..d5** de pion op f7 beschermen. Wit slaat uiteraard op d5; na **5.exd5** ontstaat een belangrijke stelling uit het Tweepaardenspel (zie *diagram 3*). Zwart staat op een belangrijk kruispunt. Hij heeft in principe 4 mogelijkheden:
- * **5.. Pxd5** (foutief)
 - * **5.. Pd4** (de Fritz-variant)
 - * **5.. b5** (de Ulvestad-variant)
 - * **5.. Pa5** (de hoofdvariant)
- a. **5..Pxd5** is foutief. Na **6.Pxf7! Kxf7 7.Df3** moet zwarts koning naar e6 om het aangevallen paard op d5 te verdedigen. Wit speelt na **7..Ke6 8.Pc3** en krijgt een zeer sterke aanval. In de theorie beschouwt men deze als winnend voor wit, maar voor mensen met geduld voor verdediging is hier wellicht nog eer te behalen. Overigens is ook **6.d4** een zeer sterke zet. Aangezien zwart dus beter niet op d5 terug kan nemen, heeft hij dus feitelijk een pion geofferd. Dat is de consequentie van het Tweepaardenspel als wit de zet **4.Pg5** kiest. U zult zien dat de onderstaande varianten, waarin zwart een pion achter staat echter lang niet slecht voor zwart zijn.

- b. **5..Pd4**. Dit is de Fritz-variant, die ook bij ARX populair is. Ontelbaar is het aantal vluggertjes dat Robert Knelissen (met wit) en ondergetekende (met zwart) met deze variant gespeeld hebben. De pointe van deze zet ligt in het feit dat zwart na het voor de hand liggende **6.c3** met **6..b5!** voort kan zetten. In partij 3 komt u meer te weten over deze zeer boeiende variant.
- c. **5..b5**, de Ulvestad-variant. De pointe ligt hier in het feit dat zwart na **6.Lxb5** met **6..Dxd5** kan antwoorden waarna zowel Lb5 als pion g2 aangevallen staan. Zie ook hier de onderstaande partijen voor meer informatie.
- d. **5..Pa5** is de hoofdvariant. Wit kan met **6.Lb5+** voortzetten, waaraan zwart het beste met **6..c6** definitief afscheid neemt van zijn pion, want na **7.dxc6 bxc6** is de witte d-pion, die zwart terug zou kunnen slaan, verdwenen. Wit vervolgt met **8.Le2** (ook **8.Df3** is interessant, om de zwarte c-pion te pennen en aan te vallen. Zwart kan echter rustig met **8..Le7** de ontwikkeling voortzetten en nog een pion offeren. Na **9.Lxc6+ Pxc6 10.Dxc6+ Ld7 11.Dc4 0-0** heeft zwart een volledig ontwikkelde stelling in ruil voor twee pionnen. De theorie beschouwt de witte stelling als vrijwel verloren).

Na het gedwongen vervolg **8..h6 9.Pf3** (Steinitz en later ook Fischer hebben regelmatig geëxperimenteerd met **9.Ph3**, maar deze zet is minder goed dan **Pf3**) **e4 10.Pe5** ontstaat feitelijk de uitgangsstelling van de hoofdvariant na **4.Pg5** (zie *diagram 4*). Zwart heeft een pion minder, maar daarvoor een behoorlijke voorsprong in ontwikkeling. Binnen ARX komt deze variant nog maar erg weinig voor.

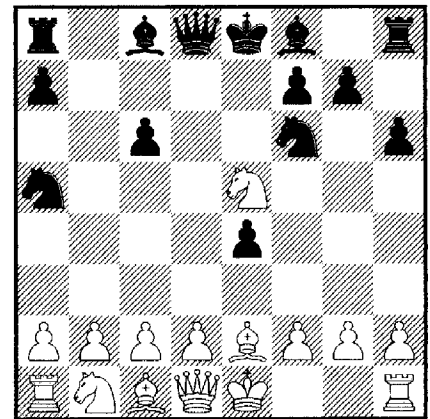

Diagram 4

Tot zover de theorie na **4.Pg5**. Wit heeft nog een andere goede zet en dat is het wat normalere **4.d4**. Zwart kan deze pion het beste slaan, omdat wit anders een overwicht in het centrum krijgt. Na bijvoorbeeld **4..d6 5.d5 Pb8** is wit in het voordeel. Er ontstaat in dat geval overigens een gesloten stelling waarin de spanningen veel minder zijn. Na **4..exd4** (niet goed is **4..Pxd4** wegens **5.Lxf7+ Kxf7 6.Pxe5+** gevolgd door **7.Dxd4** en wit heeft bij zeer goede stelling een pion meer) ontstaat een andere uitgangsstelling uit het Tweepaardenspel (zie *diagram 5*). Hier heeft wit de beschikking over een drietal zetten:

- * **5.Pg5**
- * **5.0-0**
- * **5.e5**

a. **5.Pg5**

Deze zet heb ikzelf zeer vaak gespeeld, ofschoon de theorie de andere zetten (en vermoedelijk terecht) beter beoordeelt. Maar deze variant is relatief onbekend en veel zwartspelers weten er geen raad mee. Ook hier zit zwart met de aanval op f7. Hij kan deze op twee manieren tegengaan.

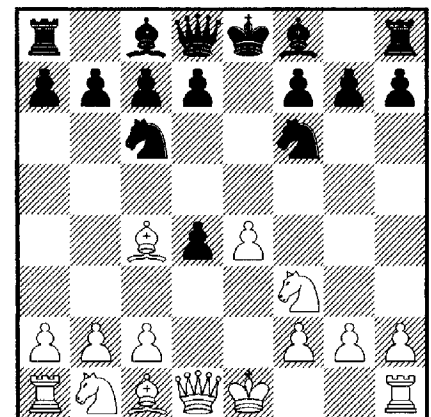

Diagram 5

I. **5..Pe5**. Nu kan wit weer kiezen tussen de rustige zet **6.Dxd4**, waarmee hij zijn loper op c4 opgeeft (meestal geen goed idee in het tweepaardenspel) en het scherpere **6.Lb3**, waarna hij met **7.f4** dreigt het zwarte paard van e5 te verjagen en daarna op f7 toe te slaan. Deze variant wordt in de onderstaande partij 1 nog wat verder toegelicht.

II. **5..d5 6.exd5**. Zwart speelt nu het beste de zet **6..De7+** om wit te dwingen de dames te ruilen (na **7.De2**) of de rokade op te geven met **7.Kf1 Pe5 8.Dxd4 Pxc4 9.Dxc4**, waarna wit een pion meer heeft, maar vanwege de ongelukkige witte koningsstelling heeft zwart daar goede compensatie voor.

b. 5.0-0

Hiermee komen we in de klassieke hoofdvariant na 4..d4. Zwart kan nu trachten zijn pion op d4 te behouden met **5..Lc5** (de zogenaamde Max-Lange aanval); na **6.e5, d5** (6..Pg4 is minder goed) **7.exf6 dxc4 8.Te1+ Le6 9.Pg5 Dd5** ontstaan er zeer scherpe varianten, waarover men het nog steeds niet eens is. En dan te bedenken dat Max Lange deze varianten reeds in 1854 onderzocht heeft. Met deze variant heb ikzelf ook nog nooit ervaring opgedaan, wellicht iets wat we eens op moeten pakken, want de posities die ontstaan staan garant voor vuurwerk. In plaats van 5..Lc5 kan zwart ook **5..Pxe4** proberen (de zet 5..d6 leidt tot een wat passieve stelling voor zwart en is niet in de geest van het Tweepaardenspel). Deze variant heb ik al in een flink aantal partijen zelf gespeeld en daarmee goede resultaten gehaald. De hoofdvariant gaat dan als volgt verder: **6.Te1 d5 7.Lxd5!** (een interessant alternatief is **7.Pc3!**?, een zet van de Peruaanse speler Canal. Na **7..dxc4 8.Txe4 Le7 9.Pxd4 f5** kan wits toren het paard op d4 niet in de steek laten).

Een goed bewijs dat er in het Tweepaardenspel naar hartelust gecombineerd kan worden is het feit dat wit nu de zet **10.Lh6!?** (zie diagram 6) kan spelen, hij zet nog een stuk in. Als zwart de loper slaat volgt zeer sterk **11.Dh5+** en ook na **10..fxe4 11.Lxg7** is het schaak op h5 een sterke dreiging). **7..Dxd5 8.Pc3** (de pointe, zwarts d-pion staat gepend en dus wint wit het stuk terug) **8..Da5 9.Pxe4 Le6** en nu is zowel **10.Ld2** als **10.Peg5** speelbaar. Deze laatste zet leidt na **10...0-0-0 11.Pxe6 fxe6 12.Txe6** tot een materieel gelijke stelling met kansen voor beide partijen. Ik zelf heb hier altijd de zet **12..Df5** gespeeld. Na **13.De2** volgt **13..h6** (om wit het veld g5 af te nemen) en nu is de zet **14.Ph4** dermate verleidelijk (wits paard kan tenslotte naar g6 komen) dat ik deze zet reeds vier keer ben tegengekomen. Zwart wikkelt dan echter met **14..d3! 15.cxd3 Dxd3 16.Dxd3 Txd3** af naar een eindspel dat een tikkeltje beter voor hem staat. Maar goed, voor eindspelen zijn we niet gekomen.

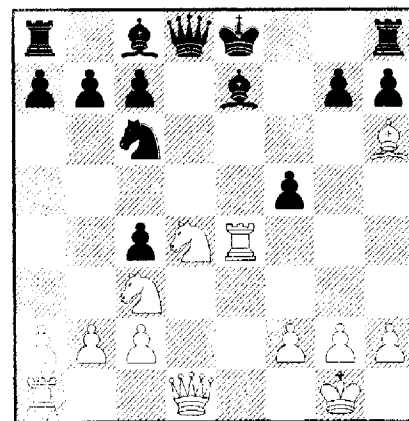

Diagram 6

c. 5.e5

Dit is nog een andere mogelijkheid voor wit, waarop zwart het beste met **5..d5** (een typerende wending in het Tweepaardenspel) reageert. Wit speelt daarop **6.Lb5** (ruil van loper tegen paard met **6.exf6 dxc4** is gunstig voor zwart) en na **6..Pe4 7.Pxd4 Ld7** kan wit het beste ruilen op c6 om zwart een dubbelpion te bezorgen. Na **8.Pxc6 bxc6** zou hij een tempo met zijn loper verliezen, vandaar dat meestal **8.Lxc6 bxc6** gespeeld wordt. Na **9.0-0 Lc5** ontstaan er stellingen die wat rustiger zijn van karakter. Zwart heeft het loperpaar, maar zijn pionnenstelling is verzwakt.

Tot zover deze wat uit de hand gelopen theoretische verhandeling. Het geeft een indruk van de variantenrijkdom van het Tweepaardenspel, meer niet. De onderstaande partijen, die allemaal bij ARX op de club gespeeld werden geven ook goed weer dat het Tweepaardenspel garant staat voor spannende partijen, waarin materiaal niet altijd telt.

Deel 2: drie illustrerende partijen.

De eerste partij is een partij die ik lange tijd geleden tegen Charles Hinssen speelde en die niet lang duurde. In die tijd had ik een voorliefde voor de variant met 4.d4 en 5.Pg5 en wist er vrij veel van af. Voor Charles was het onbekend terrein, maar u zult zien dat hij zich goed thuis voelde.

Partij 1: Wit: Jacques Beeker

Zwart: Charles Hinssen 19 oktober 1989

1. e2-e4 e7-e5 2.Pg1-f3 Pb8-c6 3.Lf1-c4 Pg8-f6 4.d2-d4

e5xd4 5.Pf3-g5 Pc6-e5 6.Lc4-b3 Tevreden leunde ik achterover, Charles verzonk in gepeins, want dit had hij nog niet eerder gezien. Uiteindelijk speelde hij toch **6..h7-h6**, de beste zet. **7.f2-f4** (zie diagram 7). Wits enige kans, teruggaan met het paard betekent je fouten toegeven. De paarden worden nu geruild: **7..h6xg5 8.f4xe5 Pf6xe4**. Zwart staat nu tijdelijk twee pionnen voor, maar wit krijgt aanvalskansen. **9.Dd1xd4 Th8-h4** Dit is zeer riskant. De beste zet is hier **9..Pc5!** om te trachten de witte looper af te ruilen. In een partij tussen de Duitse grootmeester Pflieger (de Duitse Hans Böhm) en Spasski (we spraken reeds over hem) uit 1965 volgde **9..Pc5 10.Pc3 d6 11.Le3 Pxb3**

12.axb3 dex5 13.Dxe5 De7 14.Dxg5 Dxc5 15.Lxg5 Ld7 en zwart stond met zijn twee lopers beter in het eindspel. Vandaar dat men later de zet **9.Ld5** (in plaats van **9.Dxd4**) gevonden heeft, om de looper in ieder geval te behouden. Zie hiervoor de volgende partij. **10. Th1-f1**. De aanval tegen f7 is het belangrijkste motief in deze variant. Wit moet uiteraard niet **10.0-0** spelen wegens **10..Lc5** met dameverlies. **10..f7-f6**. Zwart kan ook **10..Pf6** spelen met aanval op de dame, maar na **11.De3! Te4** (als het paard weggaat valt f7) **12.Lxf7!** wint wit (**12..Kxf7 13.Dxe4!** of **12..Ke7 13.exf6+**). **11.g2-g3?** Ook ik was inmiddels op onbekend terrein. Ik had zwarts antwoord uiteraard gezien, maar ik kon na een half uur denken niet besluiten of het stukoffer op g5 al dan niet goed was. En hoe gaat het dan na afloop als je thuiskomt.

Je slaat het boek over het tweepaardenspel open en leest. "11.Lxg5! fxc5 12.Lf7+ Ke7 13.Lg6! d5 14.Pc3 mit zahlreichen drohungen" (het is een Duitstalig boek). Zowel na **14..Pxc3 15.Dxc5 Ke6 16.Txf8** als na **14..c6 15.Pxe4 Txe4 (15..dxe4 16.Tf7+)** **16.Lxe4 dxe4 17.Tf7 Kxf7 18.Dxd8** wint wit gemakkelijk. Dat was dus blijkbaar achter het bord niet zo gemakkelijk te vinden. Ik dacht echter met mijn zet materiaal te winnen. Duidelijk een foutieve instelling. In het Tweepaardenspel moet je juist materiaal offeren en niet trachten te winnen. Zie wat er gebeurt. **11..Pe4xg3 12.Dd4-d5**. Ziezo, er dreigt mat en het paard op g3 hangt. **12..Th4-e4!+** Dit heb ik vermoedelijk niet zien aankomen. **13.Ke1-d1 Dd8-e7**. Nu werd mij duidelijk dat er na **14.hxg3 Txe5** een zeer onduidelijke stelling ontstaat,

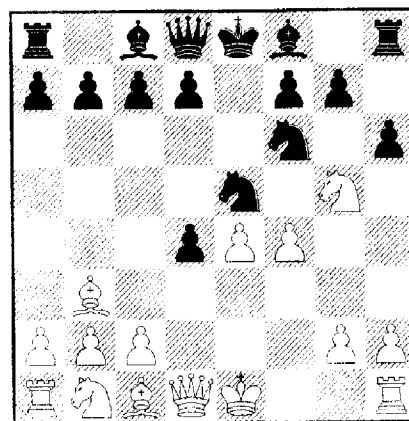

Diagram 7

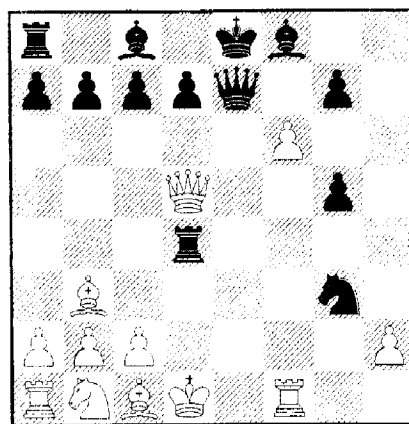

Diagram 8

waarin wits koning slecht staat en zwart drie pionnen voor een stuk heeft. Maar ik kan toch eerst op f6 slaan, dacht ik in mijn onschuld. **14.e5xf6?? Te4-d4!!+** (zie diagram 8) Wit geeft het op. Slaan is niet verplicht in het schaakspel. Op elke witte zet volgt De2+ met catastrofale gevolgen.

Partij 2: Wit: J.Beeker Zwart: Paul Valckx 15 mei 1996

1. e2-e4 e7-e5 2.Pg1-f3 Pb8-c6 3.Lf1-c4 Pg8-f6 4.d2-d4 e5xd4 5.Pf3-g5 Pc6-e5 6.Lc4-b3 h7-h6 7.f2-f4 h6xg5 8.f4xe5 Pf6xe4 9.Lb3-d5! Zoals gezegd een zet die in 1990 ontdekt werd, om deze variant weer nieuw leven in te blazen. Mijn twee partijen die ik tot nu toe met deze variant gespeeld heb, heb ik kunnen winnen. In deze partij gaat dat niet zonder moeite zoals u zult zien en in de andere partij (voor de bondscompetitie tegen het Pionneke enige jaren geleden) ging dat nog moeizamer. Toen moest ik bij een 3½-3½ stand mijn partij zien te winnen om de wedstrijd voor ARX te winnen. Na 40 zetten was er volstrekt niets meer aan de hand in een eenvoudig eindspel. Alleen door slim te kijken en mijn tegenstander "uit te zitten" wist ik die partij na 73 zetten nog te winnen. **9..Lf8-b4+** Niet de beste zet. Mijn tegenstander van Pionneke koos **9..Pc5 10.0-0 Pe6 11.Df3 De7** waarna wit twee pionnen achterstaat maar zwart een erg gedrukte stelling heeft. **10.c2-c3 d4xc3 11.Lc4xf7?!+** Ook hier wist ik het niet meer en koos voor een minder goede zet. Beter is **11.bxc3 Pxc3** en nu wel **12.Lxf7+ Kxf7 13.0-0+ Ke8 14.Pxc3 Lxc3 15.Dd3!** met winnende aanval voor wit. **11..Ke8xf7 12.Dd1-b3+ d7-d5!** Een zeer sterke zet. Zwart betreft zijn loper op c8 in het spel en kijkt niet al te precies naar het materiaal. **13.e5xd6 e.p+ Lc8-e6 14.Db3xb4 Pe4-g3!** Weer die typerende wending. Wits koning zal in ieder geval niet meer kort kunnen rokeren. **15.Th1-g1 Th8xh2 16.Pb1xc3** We kunnen een tussenbalans opmaken (zie diagram 9).

Wit staat een pion achter en zijn koning staat zeker zo onveilig als de zwarte. **16..Dd8-f6** Zwart speelt op aanval en niet op het consolideren van zijn materiële voorsprong. Hij wil ook zijn toren op a8 in het spel brengen. Wit kan nu zijn materiaal terug proberen te winnen met **17.Dxb7**, maar na **17..Te8! 18.Dxc7+ Ld7+** krijgt zwart een zeer sterke aanval. Vermoedelijk terecht probeert wit zijn koning (die nog lang kan rokeren) in veiligheid te brengen en om dan compensatie voor 1 of 2 pionnen achterstand te zoeken in de slechte stand van de zwarte koning. **17. Lc1-e3 Df6-e5 18.Ke1-d2! Ta8-d8 19.Ta1-e1 Td8xd6+ 20.Kd2-c1.** Wit is erin geslaagd lang te rokeren, zij het langs kunstmatige weg. Wit staat twee pionnen achter, maar de zwarte dame staat indirect aangevallen en de zwarte damevleugelpionnen hangen. Wit heeft vermoedelijk het ergste al achter de rug.

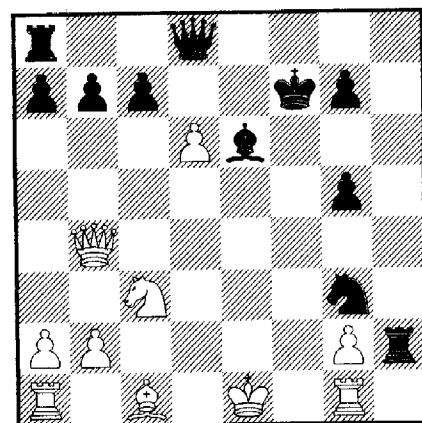

Diagram 9

20..Td8-d3? Na deze minder goede zet gaat het langzaam bergafwaarts met zwart. Het is echter moeilijk een goed alternatief te geven. **20..Kg8** of **20..b6** komen in aanmerking, maar wit heeft gevaarlijk tegenspel voor zijn twee pionnen. **21. Le3-d2 De5-d4 22.Db4xb7!** Wit kan zijn loper op d2 in de steek laten, hij wint het paard op g3 terug. **22..Td3xd2 23.Db7xc7+ Dd4-d7 24.Dc7xg3** Het beeld is veranderd. Wit heeft zijn pionnen terug, de zwarte koning staat nog steeds slecht en de zwarte h-toren staat ook niet gelukkig. Na de volgende fout gaat het definitief mis, maar zwart stond al verloren. **24..Th2-h5? 25.Te1xe6!** Met deze kleine combinatie wint wit een stuk. Aangezien de zwarte dame de toren op d2 moet verdedigen moet zwart met de koning slaan. Er volgde nog: **25..Kf7xe6 26.Dg3-g4+ Kf6-e5 27.Dg4xh5 Td2-f2 28.Dh5xg5+ Ke5-e6 29.Dg5-g4+ Tf2-f5 30.Pc3-e4 Ke6-f7 31.Dg4xf5+** en zonder Dxf5 Pd6+ af te wachten gaf zwart het op.

Partij 3: Wit: Paul Valckx Zwart: Jacques Beeker 17 april 1997

1. e2-e4 e7-e5 2.Pg1-f3 Pb8-c6 3.Lf1-c4 Pg8-f6 4.Pf3-g5 d7-d5 5.e4xd5 b7-b5 6.Lc4-f1! Dit is hier de beste zet. Uiteraard kan wit ook op b5 slaan maar dan volgt 6..Dxd5. Ook hiermee heb ik al een flink aantal partijen bij ARX gespeeld. Typerend is een partij tegen Robert Knelissen uit 1995, waarin na 7.Pc3 Dxd2 8.Df3 Dxf3 9.Pxf3 Ld7 10.d3 Pd4 11.Lxd7+ Kxd7 12.Pxd4 exd4 13.Pe2 Te8 een typerende stelling ontstond. De dames zijn geruild, de spanningen zijn voor een groot deel weg. Toch staat zwart ietsje beter. Er volgde 14.Lf4 Pd5 15.Lg3 Lc5 16 a3 Te6 17.Kd2 a5 18.c3 Tb8 19.Tab1, waarna zwart met 19..dxc3+ 20.Pxc3 Pxc3 21.bxc3 Teb6! Het heft in handen kreeg. Wit koos nu voor 22.Kc2, maar na ruil van de torens sloeg zwart op a3 en kreeg een gewonnen lopereindspel. Vandaar dat wit zijn loper op c4 (in zekere zin zijn beste stuk) beter kan terugtrekken. Op f1 dekt de loper pion g2, zodat na 6..Dxd5 7.Pc3 kan volgen, waarna wit ook met het paard op b5 kan slaan. Vandaar dat zwart met 6..Pc6-d4 overgaat naar de Fritz-variant. 7.c2-c3 Pf6xd5. In plaats van zijn eigen paard weg te trekken slaat zwart op d5 en valt op zijn beurt het witte paard op g5 aan. Wit heeft nu de keus. Het paard verdedigen met 8.h4, het paard wegtrekken naar e4, het paard op f7 laten slaan of de paarden ruilen (8.cxd4 Dxd5). Na 8.Pe4 volgt 8..Dh4 waarna het paard weer aangevallen wordt. Er volgt 9.Pg3 en dan is het stukoffer 9..Lb7! de hoofdvariant. Wit slaat het paard op d4 (10.cxd4) en zwart rokeert lang. Hij krijgt goede compensatie voor het stuk, maar duidelijk is de zaak allerminst. In deze partij slaat wit op f7, maar zoals gezegd kan hij ook 8.h4 spelen en na 8..h6 krijgt wit weer dezelfde mogelijkheden. Hans van Mulekom speelde recent 8.h4 tegen mij en sloeg na 8..h6 alsnog op f7. Ik zal later op deze partij terugkomen, want hij liep lange tijd parallel met deze partij tegen Paul Valckx. 8. Pg5xf7 Ke8xf7 9.c3xd4 e5xd4 10.Dd1-f3+. Een alternatief is 10.Lxb5, maar na 10..De7+ 11.De2 Dxe2 12.Lxe2 Pb4. 13.Lc4+ Le6! 14.Lxe6 Kxe6 en zwart heeft als compensatie voor de pion een erg actieve stelling. 10..Pd5-f6! (zie diagram 10).

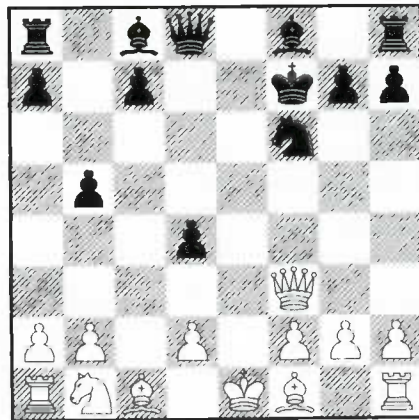

Diagram 10

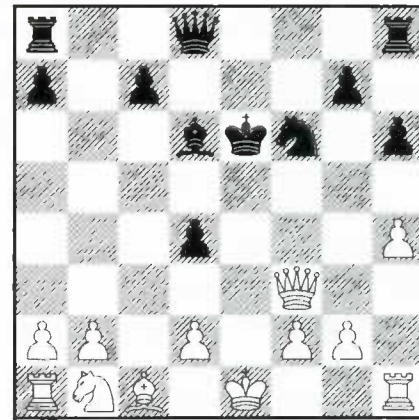

Diagram 11

Met dit torenoffer probeert zwart het initiatief te bemachtigen. Wit kan het torenoffer vermoedelijk beter niet aannemen, maar helemaal duidelijk is het niet, zoals ook wel uit deze partij blijkt. 11. Df3xa8, Lf8-c5 Zwart ontwikkelt zijn loper om het torenschaak op e8 in stelling te brengen. Er dreigt nu 12..Te8+ 13.Kd1 Lg4 met damewinst, of 13.Le2, De7 14.Df3 Lg4 met winst. Het is belangrijk of zwart zijn loper naar c5 of naar d6 ontwikkelt. Beide zetten hebben hun voordelen. Dat zal verderop nog blijken. Hans van Mulekom sloeg de toren op a8 niet en volgde het theoretische pad door op b5 te slaan. Daar waren dus de zetten 8.h4 h6 ingelast en in die partij volgde (9.Pxf7 Kxf7 10.cxd4 exd4 11.Df3+ Pf6) 12.Lxb5 Ld6 13.Lc4+ Le6 14.Lxe6+ Kxe6, waarna volgens de theorie wit beter staat (zie diagram 11). Er volgde 15.d3 Kf7 16.0-0 (hier houdt de theorie op en waren we eigen krachten aangewezen) g5!? Een riskante zet, maar zwart

moet wat om een aanval op de witte rokadestelling op touw te zetten. **17.h5 De8 18.Df5 Kg7** (als zwart de pion op h5 terugwint staat hij eerder beter) en hier offerde wit een stuk om na **19.Lxg5 hxg5 20.Dxg5+ Kh7 21.Df5+ Kg8 22.Dg5+** remise door eeuwig schaak te houden. Een wat bangelijk besluit, want tenslotte heeft wit na **22..Kh7 23.Dxf6 Dxb5** twee pionnen meer. Zwart heeft echter aanvalskansen voor deze pionnen. Hans durfde dit blijkbaar niet aan. Een leuke stelling om eens te analyseren. Terug naar de oorspronkelijke partij. Wit heeft daarin wel de toren op a8 geslagen, maar krijgt een sterke aanval tegen zich. Er volgde na **11..Lc5 12.Lf1xb5 Dd8-e7+ 13.Ke1-f1 Lc8-a6! 14.De8-c6** (gedwongen, want na **14.Dxb5 Lxb5 15.Kg1 De1** is het mat). **Th8-e8** Zwart heeft nu verschrikkelijk sterke dreigingen, maar door een tegenoffer kan wit de aanval behoorlijk afremmen, terwijl hij er materieel goed van af komt. Het is de vraag of zwart sterker kan spelen. Tijdens de partij kon ik de consequenties van **14..d3** niet goed beoordelen. Er dreigt schaak op e2. Als wit dit dekt met **15.Df3** dan volgt **15..Lxb5 16.Pc3 Lc6** en zwart heeft een geweldige aanvalsstelling in ruil voor kwaliteit en pion. Er dreigt **Pg4**. Vermoedelijk overleeft wit dit niet. Ook mogelijk is **15.Pc3** om het veld e2 te dekken. Dan volgt **15..Lxb5 16.Dxb5 Te8** en nu is het na **17.g3** (om een vluchtveld te maken) **De1 18.Kg2 Dxf2+ 19.Kh3 Te5!** afgelopen met de witte koning. Wit kan echter beter (net als in de partij) zijn dame terugofferen met **17.Dxe8** en na **17..Dxe8** ontstaat een stelling waarin wit twee torens en pion tegen een dame heeft. Materieel dus gunstig voor wit, maar zijn stelling is nog onontwikkeld. Onduidelijk dus, dat moeten we nog eens uitzoeken. Na direct **14..Te8** koos wit wijselijk voor het terugofferen van materiaal door **Dxe8**. Is dit nodig vraagt u zich of is de zwarte aanval helemaal niet zo sterk? Wit zou ook met **15.g3** de verdediging kunnen kiezen, maar na **15..Lxb5+ 16.Dxb5 De4! 17.Dc4+ Kg6 18.Kg1 (18.Tg1, Pg4!) Df3 19.Df1 d3! 20.Pc3 Te2! 21.Pxe2 dxe2 22.De1 Pg4** is het afgelopen met wit. U ziet hoe sterk de zwarte aanval is. Dus **15.Db5xe8+ De7xe8 16.Lb5xa6** (de loper stond gepend dus wit kon niet de zwarte dame slaan; zie *diagram 12*).

Wit heeft twee torens en een stuk voor de dame, maar zijn stelling is nog niet ontwikkeld. **De8-a4** (hier zien we het verschil tussen de zwarte loperstelling op c5 of op d6. Stond de loper op d6 dan kon zwart hier met **Dc6!** Beide lopers aanvallen en er dus één terugwinnen, waarna hij zo goed als gewonnen staat. Maar met de loper op d6 staat in bovengenoemde varianten de pion op f2 niet aangevallen als zwart zijn d-pion naar d3 schuift. Waar de loper het beste naar toe kan op zet 11 is dus nog niet duidelijk). **17.La6-e2 d4-d3! 18.Le2-f3** (uiteraard niet **19.Lxd3 Dd1** mat). **Da4-d4(?)** Vermoedelijk is **20..Pg4** sterker. Na **21.Lxg4 Dxg4** is wit zijn sterke loper kwijt. Er volgt **22.Pc3 Dd4 23.Ke1 Dxf2 24.Kd1 Dxg2 25.Te1 Df3+** en in vergelijking met de partij is zwart er een stuk beter aan toe.

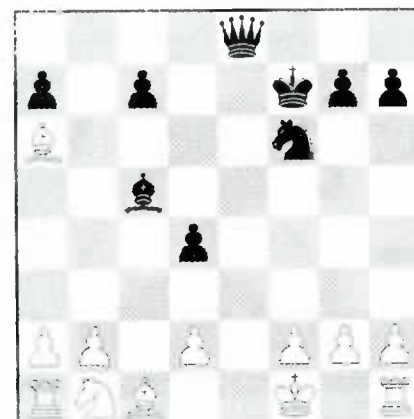

Diagram 12

Wit moet een stuk teruggeven en na **26.Pe2 dxe2 27.Txe2** ontstaat een onduidelijke stelling waarin wit met twee torens tegen dame en pion speelt. Zwart heeft echter twee vrijpionnen op de koningsvleugel. In de partij bereikt zwart zo'n goede stelling niet meer. **19.Kf1-e1** (de enige zet) **Dd4xf2+ 20.Ke1-d1 g7-g5** Zwart probeert de positie van de witte loper te ondermijnen, maar zo gauw als wit zijn resterende stukken in het spel heeft, gaat zijn materiële overwicht de doorslag geven. **21.h2-h3 h7-h5 22.Pb1-c3 g5-g4 23.h3xg4 h5xg4 24.Lf3-c6 Lc5-d4 25.Th1-e1 g4-g3**. De stelling is nog steeds lastig te beoordelen. Materieel gezien (2 torens plus een stuk tegen dame) staat wit uitstekend, maar zijn koning blijft ingeklemd en zijn damevleugel moet nog ontwikkeld worden. **26.Pc3-e4 Pf6xe4 27.Lc6xe4 c7-c5 28.Ta1-b1 c5-c4 29.Le4-d5+** (zie *diagram 13*).

<p><i>Asperges eten aan de Maas!</i></p> <p>Alt Arce</p> <p>Raadhuisplein 16 Arcen Tel. 077-4732777</p>	<p><i>Trouwen aan de Maas!</i></p> <p>Alt Arce</p> <p>Raadhuisplein 16 Arcen Tel. 077-4732777</p>	<p><i>Hét terras aan de Maas!</i></p> <p>Alt Arce</p> <p>Raadhuisplein 16 Arcen Tel. 077-4732777</p>
<p><i>Brunchen aan de Maas!</i></p> <p>Alt Arce</p> <p>Raadhuisplein 16 Arcen Tel. 077-4732777</p>	<p><i>Een feest aan de Maas!</i></p> <p>Alt Arce</p> <p>Raadhuisplein 16 Arcen Tel. 077-4732777</p>	<p><i>'Wild' eten aan de Maas!</i></p> <p>Alt Arce</p> <p>Raadhuisplein 16 Arcen Tel. 077-4732777</p>
<p><i>Mosselen eten aan de Maas!</i></p> <p>Alt Arce</p> <p>Raadhuisplein 16 Arcen Tel. 077-4732777</p>	<p><i>Bruiloft aan de Maas!</i></p> <p>Alt Arce</p> <p>Raadhuisplein 16 Arcen Tel. 077-4732777</p>	<p><i>Kerstsfeer aan de Maas!</i></p> <p>Alt Arce</p> <p>Raadhuisplein 16 Arcen Tel. 077-4732777</p>

Alt Arce feliciteert
Schaakvereniging Arx
met haar 60 jarig jubileum

Alt
Arce

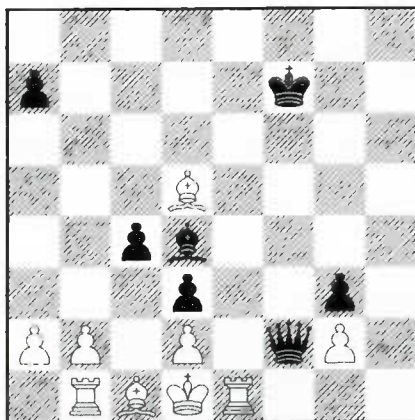

Diagram 13

Wit besluit zijn pion op g2 te offeren, voor de lastige zwarte c- en d-pion. De zwarte g-pion wordt daardoor vrij en zal wit een stuk kosten. Het was echter moeilijk aan te geven hoe wit zijn damevleugel moet ontwikkelen, want na 29.b3 volgt 29..c3 en deze pion mag wegens mat op c2 niet geslagen worden. 29..Kf7-g7 30.Ld5xc4 Df2xg2 31.Lc4xd3 Dg2-h2 32.Ld3-e4 g3-g2 33.Le4xg2 Dh2xg2 34 b2-b3 Dg2-f3+ 35.Kd1-c2 Df3-f5+ 36.Kc2-d1 Df5-h5+ 37.Te1-e2 Dh5-h1+ Remise, want zwart houdt eeuwig schaak. Een boeiende partij, karakteristiek voor het tweepaardenspel.

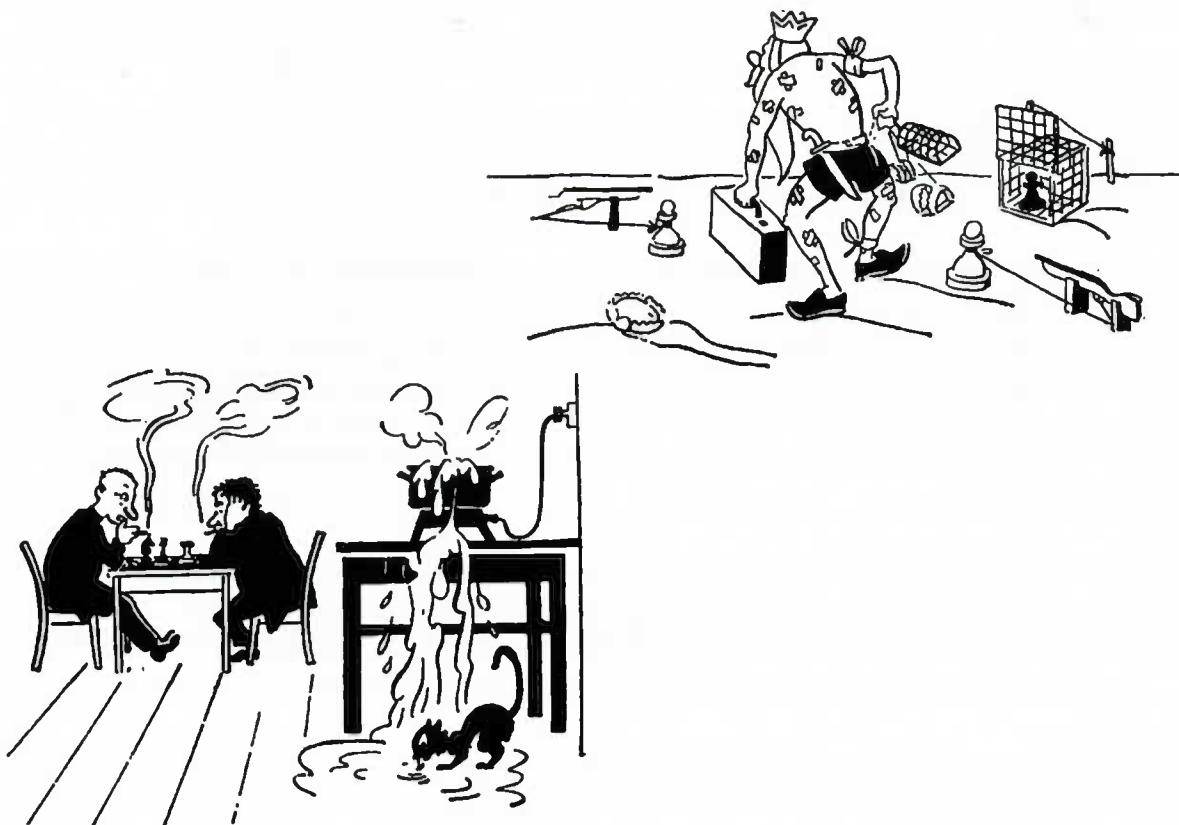
Ik hoop met deze verhandeling duidelijk gemaakt te hebben dat er in het Tweepaardenspel altijd wat te beleven valt en dat in deze opening de tactiek (offers, combinaties e.d.) de hoofdrol speelt. Dus uitermate geschikt om die tactiek onder de knie te krijgen. Pas daarna zullen we over strategie gaan praten, bijvoorbeeld tijdens de volgende jubileumgids. Tot dan!

Jacques Beeker

P.S.: Voor de liefhebber kan ik aanbevelen:

Estrin, Theorie und Praxis des Zweispringerspiels, uitgeverij Rau, ISBN 3-7919-0205-0

Estrin, Traxler Gegenangriff, uitgeverij Rau, 3-7919-0179-6

Hersenkraaker: Een logisch probleem.

Oktober 1985. In een donker kroegje, verscholen tussen roeivijvers en kunststof rozenperken, vindt een schaakwedstrijd plaats tussen 5 schakers van ARX en 5 toeristen. De vijf ARX-leden proberen hun kost te verdienen door te schaken tegen luidruchtige toeristen (die echter geld te verteren hebben).

Deze illustere ARX-leden spelen ieder een andere opening, drinken verschillende dranken, zijn niet even sterk en proberen een bepaald resultaat te bereiken.

- De liefhebber van het Grünfeld-Indisch is de buur van de man met een rating van 1951.
- Hij die graag op mat speelt, speelt ook graag Siciliaans.
- Aan de tafel naast de tafel waar de man met de rating van 1842 zit, staat een Siciliaan op het bord.
- Harrie heeft een rating van 1628.
- Hij die probeert pat te bereiken, drinkt cola.
- Nico zit aan het eerste bord.
- Herman gaat winnen.
- Aan bord drie wordt spa gedronken.
- Er is een tafel waar de Wolga-gambiet - speler tonic drinkt.
- Charles drinkt Bitter-Lemon.
- Jacques heeft een Dame-gambiet op het bord staan.
- De man die remise aanbood zit rechts naast de man die op pat speelt.
- Nico zit naast de man die in tijdnood zit.
- De man met de rating van 1993 speelt Spaans.

Probeer U al deze gegevens te ordenen en beantwoord dan de volgende vragen:

- 1.: **Wie drinkt er bier?**
- 2.: **Waar zit de man met een rating van 1560?**

Bord	1	2	3	4	5
Naam					
Opening					
Rating					
Drank					
Resultaat					

Herman Peters

En passant (du passé).

Zo'n 15-20 jaar geleden had Arx een clubblad, waarvoor de redactie altijd verzamelde bij een der redacteuren thuis. Aldaar werd het blad in elkaar gezet. Hoe later op de avond, hoe meer inspiratie. In deze late uurtjes is ook de rubriek "En passant" ontstaan. Hierin werd gewag gemaakt van de meest hilarische gebeurtenissen bij Arx. Onderstaand een greep uit deze rubriek.

Oktober '79

Het bestuur is van mening dat je aan de askegel aan de sigaar van Dhr. Gruyters kunt aflezen of hij een goede of een slechte stelling heeft. Als hij n.l. slecht staat is hij zo in gepeins verzonken, dat hij vergeet de as af te kloppen, waardoor de kegel ongelooflijk lang wordt. Daarom deze tip aan de spelers van groep 2: Als u tegen Dhr. Gruyters speelt hou dan goed de askegel in de gaten: is deze lang dan staat u goed, zo niet wees dan op uw hoede, anders bent u de sigaar.

Oktober '80

Vrijdag, 3 oktober jl. speelde ARX 2 een uitwedstrijd tegen Schador Roermond. Op het laatste bord speelde een blinde speler mee. Deze had zoals gebruikelijk de beschikking over een speciaal bord met speciale stukken. De blinde speler probeert door constant zijn stukken te betasten, zich een beeld van de stelling te vormen. Dan geeft hij zijn zet door aan de tegenstander, die deze vervolgens op het wedstrijdbord uitvoert. Een onzer jeugdleden (Robert Knelissen), die voor het eerst een blindspeler aan het werk zag, keek hoe de betreffende speler de stukken betastte en merkte toen op: "Aanraken is zetten."

December '80

Tijdens het maken van het vorige clubblad (oktober) zouden wij hulp krijgen van Willem van Riesen en Cees Gieteling.

Deze laatste echter belde op het laatste moment af omdat hij voor iemand anders een kuil had gegraven, waarna hij gekweld werd door spit. Dit was voor de redactie aanleiding tot het maken van een nieuwe versie op het bekend spreekwoord.

- Wie een kuil graaft voor een ander krijgt zelf spit!-

April '81

Het nadeel van het jeugdleiderschap is, dat alles wat je je discipelen bijbrengt tegen je gebruikt wordt. Ook onze jeugdleider, Keith Woodford heeft dit ondervonden. Tijdens zijn partij tegen Bart Valckx werd hij door laatstgenoemde nogal hardhandig van het bord gezet! Op het moment dat Bart met zijn beslissende zet (een fraai offer) de partij in zijn voordeel besliste, kwam toevallig Janus Verhoeff voorbij, nam de situatie in ogenschouw en sprak: "Kijk onze jeugddlijder."

April '81

Pas geleden verloor Herman Peters (met wit nog wel) in de clubcompetitie van zijn vader. Het was een groot genot om de taferelen na afloop van de partij mee te maken. Herman was pijnlijk, terwijl je Peters sr. zág denken: "Die uitslag stond al van te voren vast." Maar troost je, Herman: de ratingpunten die jij toen verloor, kreeg je vader erbij, dus ze blijven in de familie!

Redactie.

ARX PROFICIAT

Koning
Koningin
Loper
Paard
Toren
Pion

Ze willen
allemaal iets...

spannends
bruisends
grafisch

Wij gaan er voor

Reklame-Adviesburo
Peter van 't Hof
Maasstraat 40
5944 CE Arcen
Telefoon 077 4731726

Staalharderij MAMESTA B.V.

Uw partner voor warmtebehandelingen

Kwaliteitsorganisatie
Advies in materiaalkeuze
Metallografisch laboratorium
Eigen transportdienst

Spikweien 27
5943 AC Lomm
Postbus 4307
5944 ZG Arcen
Holland
Tel. 077-473 1551
Fax. 077-473 2409

Division of Aalberts Industries nv

Schaak eens
een broodje!

Bekkerie en Slieterie
DE KROËN
Raadhuisplein 8
Arcen
Tel. 077-4731290

Je slaagt beslist bij jeSTIP drogist.

voor Parfum-, Verf-, Foto- en Drogisterijartik.
Geneesmiddelen en Homeopathie

Stip drogisterij van Well
Koestraat 7
5944 BH Arcen
Tel: 077-4731266

Rode draad: De Schaaktoto.

Door ons jubileumseizoen zal een lange Rode Draad geregen zijn. De clubavond heeft er een mooi element bij gekregen. Wekelijks worden er 5 wedstrijden, door de wedstrijdleader, uitgekozen en gebombardeerd tot Totowedstrijd. Voor de leden is het vervolgens de opgave om zoveel mogelijk uitslagen goed te voorspellen.

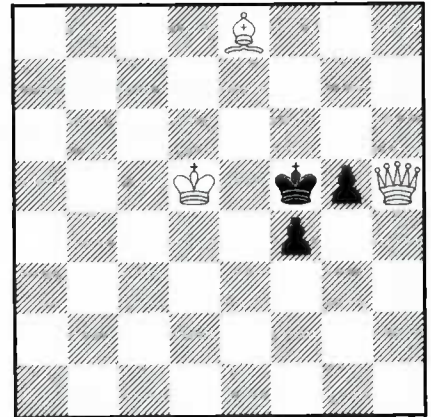
Inzet: een hele knaak. Van de totale inleg gaat een gedeelte naar degene, die op betreffende avond de meeste wedstrijden juist voorspelt. Verder wordt er een totaalscore bijgehouden om te kijken wie er cycluswinnaar wordt (prijs: $\frac{1}{3}$ van de cyclusinzet). Een beker is er op het einde van het seizoen voor hij/zij met de meeste punten. De rest van het geld gaat naar Arx (kan de contributie misschien weer omlaag?).

Totowedstrijden worden uiteraard zeer geboeid gevolgd, zelfs beïnvloed. Hiervoor zijn allerlei technieken:

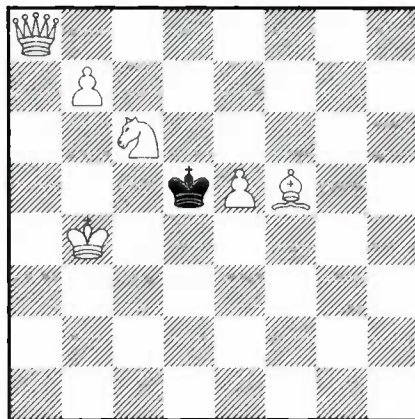
- denk aan: onopvallend met een speler naar de tap lopen en zetten voorzegen;
- denk aan: fysiek geweld;
- denk aan: omkopen: "Als je nu opgeeft, krijg je van mij een pilsje."

Gejuich klinkt bij een goed voorspelde partij, gehuil en gevloek in elk ander geval. Een ding is na een aantal weken in ieder geval al zeer duidelijk. Een echte verrijking voor onze, toch al altijd boeiende, clubavond.

Paul Valckx.

7. Wit geeft mat in 2

8. Wit geeft mat in 2

ENERGIEK

ENERGA-ELEKTRA B.V. is een allround electrotechnical contractor, die met name door de grote zorg aan techniek, organisatie en kwaliteit van haar projecten, in toenemende mate een vooraanstaande positie in de elektrotechnische installatiebranche inneemt. Het bedrijf, dat thans beschikt over ruim 40 medewerkers, is voornamelijk georiënteerd op utiliteitsprojecten, woningbouw en industrie.

De opmerkelijke groei is vooral te danken aan de uitstekende reputatie, die de onderneming gedurende de afgelopen jaren heeft opgebouwd.

IN

Van harte gefeliciteerd met
jullie 60 jarig jubileum

ENERGA-ELEKTRA

TECHNIEK

ENERGA-ELEKTRA B.V.

Postbus 574 5900 AN Venlo
Telefoon 077-545454 Telefax 077-512645

Kantoren-Werkplaats-Magazijn
Rodestraat 20 5912 CN Venlo

Oplossingen Schaakproblemen:

Jubileumprobleem:

De eerste zet is de moeilijkste: 1. Lxe5 + (=schaak)
 vervolgens heeft zwart drie mogelijkheden:

A: naar de 8e rij: 1...,Kg8

gevolgd door: 2.e8D mat (pion promoveert tot dame)

B: 1...,f6 gevolgd door het fraaie dame-offer:

2.Dxg6+,Kxg6 3.e8D+ en zwart heeft wederom maar 3 zetten:

B1: 3...,Kxg5 4.Dh5 mat

B2: 3...,Kg7 4.Df7+,Kh6 5.Dh7+,Kxg5 6.Dh5 mat

of 4. ...,Kh8 5.Lxf6 mat

B3: 3...,Kh6 4.Dh8+,Kg6 5.Dh7+,Kxg5 6.Dh5 mat

of 4. ...,Kxg5 5.Dh5 mat

C: De leukste variant

1...,Kh6 met als antwoord 2.Pxf7+,Kh7 3.Pg5+,Kh6 (op 3...,Kg8 volgt bijv. 4.Dxg6 mat) 4.Dxg6+,Kxg6 5.e8D+,Kxg5 (of Kh6) en 6.Dh5 zet de zwarte koning mat.

Overige schaakproblemen:

opg. 1 1.Dg7+,Pxf7 2.Ph6 stikmat!

opg. 2 1.Df8+,Kxf8 2.Th8 mat of 1...,Txf8 2.Pe7 mat

opg. 3 1.Pb5+, Ke8 2. Pd6 mat

opg. 4 1.Dxg8+,Kxg8 2.Th8+,Kxh8 3.Lf7 mat (door toren op h1)

opg. 5 1...,Pe2 2.Kh1,Dxh2 3.Kxh2,Th4 mat

opg. 6 1.Dg7+,Kxg7 2.Pf5+,Kg8 3.Ph6 mat

opg. 7 1.De2,Kf6 2.De5 mat(1...,g4 2.De5 mat,1...,f3 2.Dxf3 mat)

opg. 8 1.Dd8+,Kxc6 2.Le4 mat

Oplossing logisch probleem:

Vraag 1: Nico drinkt bier.

Vraag 2: Jacques heeft een rating van 1560.

Bord	1	2	3	4	5
Naam	Nico	Charles	Herman	Jacques	Harrie
Opening	Siciliaans	Grünfeld Indisch	Spaans	Dame Gambiet	Volga Gambiet
Rating	1951	1842	1993	1560	1628
Drank	Bier	Bitter Lemon	Spa	Cola	Tonic
Resultaat	Mat	Verliest niet	Gaat winnen	Pat	Remise

Inhoudsopgave.

- 1 Arx 60 jaar, voorwoord voorzitter.
- 3 Activiteitenagenda.
- 4 Een overzicht van de rijke historie van Arx.
- 11 Jubileumprobleem.
- 13 Het ontstaan van het schaakspel.
- 15 Een leerzaam spel.
- 17 Het schaakspel in oude legenden.
- 19 De oude meester.
- 20 Tussen '37 en '97.
- 21 Het rikconcours.
- 22 'n Lekker pötje sjaku.
- 25 Schaakvrienden.
- 27 Jeugdschaak.
- 28 De jaarlijkse instructiedag.
- 30 Hoe leer ik schaken? of Een lofzang voor het Tweepaardenspel.
- 42 Hersenkraker: Een logisch probleem.
- 43 En passant (du passé).
- 45 Rode draad: De Schaaktoto.
- 47 Oplossingen.
- 48 Inhoudsopgave.

Schaakvereniging ARX

Opgericht 8 oktober 1937

Gebruik je hersens, ga schaken!

Een bord is niet alleen om van te eten

Deze feestgids werd mede mogelijk gemaakt door:

- Alt Arce
- Arcense Bierbrouwerij
- Bakkerij 't Bekkerke
- Bekkerie en Slieterie de Kroën
- Buurtsuper Haelermans
- Café Inaborg
- Café de Proeverij
- Café Rayer
- Café-Restaurant de Heeren van Arcen
- Café-Restaurant 't Pleintje
- Cafetaria 't Centrum
- Chinees Specialiteitenrestaurant Golden City
- Drogisterij van Well
- Elpe Interieurboetiek
- Energa-Elektra B.V.
- Graanbranderij de IJsvogel
- H. Peeters Detail B.V.
- Hotel Restaurant De Maaspapel
- Kantoorvakhandel Haas
- Le Pech Grand
- Reclame-Adviesburo Peter van 't Hof
- Slagerij Ger Joosten
- Staalharderij Mamesta B.V.
- Tandarts Keysers
- Tuincentrum Peeters
- Van Boven Assurantiën
- IJssalon 't Champieterke
- Zeefdrukkerij Brauckmann

Wij danken een ieder voor zijn onmisbare bijdrage.